

Vysoká škola logistiky o.p.s.

**Financování vybraných příspěvkových
organizací v oblasti školství**

Bakalářská práce

Přerov 2021

Magda Hrubíčková

Vysoká škola
logistiky
o.p.s.

Zadání bakalářské práce

studentka **Magda Hrubíčková**

studijní program Logistika
obor Logistika služeb

Vedoucí Katedry bakalářského studia Vám ve smyslu čl. 22 Studijního a zkušebního řádu Vysoké školy logistiky o.p.s. pro studium v bakalářském studijním programu určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: **Financování vybraných příspěvkových organizací v oblasti školství**

Cíl práce:

Zhodnotit finanční proces vybraných příspěvkových organizací v oblasti regionálního školství a navrhnout možnosti zlepšení finanční situace.

Zásady pro vypracování:

Využijte teoretických východisek oboru logistika. Čerpejte z literatury doporučené vedoucím práce a při zpracování práce postupujte v souladu s pokyny VŠLG a doporučeními vedoucího práce. Části práce využívající neveřejné informace uveďte v samostatné příloze.

Bakalářskou práci zpracujte v těchto bodech:

Úvod

1. Teoretická východiska vzdělávacích služeb a zásady financování regionálního školství
2. Komparativní analýza vybraných příspěvkových organizací z pohledu logistických aspektů
3. Zhodnocení a doporučení

Závěr

Rozsah práce: 35 – 50 normostran textu

Seznam odborné literatury:

PEKOVÁ, Jitka. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha: ASPI, 2005. ISBN 978-80-7357-936-4.

POLIÁN, Milan. Organizace a činnost veřejné správy. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-098-0.

REKTOŘÍK, Jaroslav. Ekonomika veřejného sektoru. Brno: Masarykova univerzita, 2001. ISBN 978-80-8692-929-3.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce:

31. 10. 2020

Datum odevzdání bakalářské práce:

6. 5. 2021

Přerov 31. 10. 2020

Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a že jsem ji vypracovala samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a že jsem v práci neporušila autorská práva ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o autorském právu, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem byla také seznámena s tím, že se na mou bakalářskou práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Vysoká škola logistiky o.p.s. nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro pedagogické, vědecké a prezentační účely školy. Užiji-li svou bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Vysokou školu logistiky o.p.s.

Prohlašuji, že jsem byla poučena o tom, že bakalářská práce je veřejná ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 47b. Taktéž dávám souhlas Vysoké škole logistiky o.p.s. ke zpřístupnění mnou zpracované bakalářské práce v její tištěné i elektronické verzi. Tímto prohlášením souhlasím s případným použitím této práce Vysokou školou logistiky o.p.s. pro pedagogické, vědecké a prezentační účely.

V Přerově, dne 6.5. 2021

.....

podpis

Poděkování

Tímto děkuji vedoucí mé bakalářské práce Ing. et Ing. Ivetě Dočkalíkové, Ph.D., za všestrannou pomoc, množství cenných a inspirativních rad, podnětů, doporučení a připomínek. Zároveň také za velkou trpělivost s obdivuhodnou ochotou při konzultacích poskytnutých ke zpracování této práce.

Anotace

Práce se zabývá oblastí financování regionálního školství. Školství spadá do oblasti služeb, tudíž je součástí práce také přiblížení této oblasti. Následně se v práci nacházejí informace o vzdělávacím systému České republiky a o způsobu jakým je tento systém členěn a financován. V navazující části je práce orientovaná na financování vybraných příspěvkových organizací, kterými jsou mateřská škola Máchova 14 a mateřská škola Optiky, jejichž zřizovatelem je město Přerov. V závěru práce se nachází zhodnocení a doporučení směřované daným organizacím.

Klíčová slova

Služby, školství, financování, financování regionálního školství, regionální školství.

Annotation

The work deals with the area of financing regional education. Education falls into the area of services, so part of the work is also closer approaching to this area. Further in the work, there is information about the educational system of the Czech Republic and the way in which this system is divided and financed. In the subsequent part, the work is focused on financing of selected contributory organizations of the kindergarten in Máchova 14 and kindergarten in Optiky, whose founder is the city of Přerov. In the end of the work there is an evaluation and recommendations for the organizations.

Keywords

Services, education, financing, financing of regional education, regional education.

Obsah

Úvod	8
1. Teoretická východiska vzdělávacích služeb a zásady financování regionálního školství.....	10
<i>1.1 Služba obecně</i>	<i>10</i>
1.1.2 Členění služeb.....	12
<i>1.2 Vzdělávací systém v České republice.....</i>	<i>16</i>
1.2.1 Právní formy škol a školských zařízení	17
1.2.2 Legislativa v oblasti školství.....	18
<i>1.3 Stupně vzdělávací soustavy.....</i>	<i>18</i>
<i>1.4 Financování škol a školských zařízení.....</i>	<i>24</i>
1.4.1 Financování regionálního školství před reformou	24
1.4.2 Financování regionálního školství v současném znění.....	25
1.4.3 Komparativní analýza regionálního školství	27
2. Komparativní analýza vybraných příspěvkových organizací z pohledu logistických aspektů.....	28
2.1 Město Přerov.....	28
2.2 Keramická mateřská škola Máchova 14.....	30
2.2.1 Charakteristika mateřské školy	30
2.2.2 Hospodaření mateřské školy v letech 2018 – 2020	33
2.3 Mateřská škola Optiky Přerov	39
2.3.1 Charakteristika mateřské školy	40
2.3.2 Hospodaření mateřské školy v letech 2018-2020	42
3. Zhodnocení a doporučení.....	50
Závěr	52
Zdroje.....	54
Seznam obrázků a tabulek.....	56

Úvod

Tématem této bakalářské práce je zvoleno financování vybraných příspěvkových organizací v oblasti školství, protože vzdělávání je nedílnou součástí života lidí. Díky vzdělávání je umožněn růst kvalit obyvatel státu, a tím je podpořena také státní ekonomika.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční proces vybraných příspěvkových organizací v oblasti regionálního školství a navrhnout možnosti zlepšení finanční situace. Oblast předškolního vzdělávání byla zvolena z důvodu, že je důležité mít kvalitní základy, na kterých mohou být stavěny další vědomosti.

Vzdělávání patří do oblasti služeb. K největšímu rozmachu se služby v České republice dostaly na začátku 90. let, ale později v období druhé poloviny 90. let byl jejich růst zmírněn. Navýšení sektoru služeb mělo za následek tvorbu pracovních míst, díky čemuž se zvýšila i zaměstnanost obyvatelstva.

Zaměstnanci v oblasti služeb se musejí potýkat se zvýšenými nároky uživatelů, jelikož jsou s nimi v průběhu poskytování služby v přímém kontaktu.

Z důvodu předem stanovených očekávání uživatelů a nehmotnosti služeb má sektor služeb velice náročnou úlohu v naplnění často nepříliš dobře strukturovaných přání uživatele.

Bakalářská práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části označované jako kapitola 1 se nachází charakteristika oblasti služeb. V rámci práce je zachyceno členění služeb do jednotlivých skupin dle příslušných organizací.

Následuje vymezení vzdělávacího systému České republiky, který je poskytován pomocí dvoustupňové vzdělávací soustavy, tudíž je v práci zanesena také právní forma a legislativa škol a školských zařízení.

Vzdělávání v České republice je možné čerpat na několik možných úrovních, jako je preprimární vzdělávání poskytované v rámci mateřských škol, následované vzděláváním poskytovaným na základních školách označovaným jako vzdělávání primární a nižší sekundární. Po dokončení vzdělávání na základní škole je obyvatelstvu nabízeno vzdělávání vyšší sekundární nebo též střední. Absolventi vyššího

sekundárního vzdělávání mohou čerpat další vzdělávání v rámci vyšších odborných či vysokých škol jež spadají do vzdělávání terciárního.

Získávání vědomostí není omezeno pouze na poskytování vzdělávacích služeb v rámci vzdělávací soustavy České republiky, nýbrž obyvatelstvo může vědomosti čerpat i v rámci nejrůznějších rekvalifikačních kurzů.

Součástí této práce je přiblížení způsobu, kterým jsou školy zřizovány, může se jednat o školské právnické osoby či příspěvkové organizace.

Od roku 2020 se provádí financování regionálních škol pomocí reformy financování regionálního školství, ale v rámci práce je zpracováno také financování před reformní.

V závěru kapitoly 1 zaměřené na teoretickou část se nachází komparativní analýza před reformního způsobu financování regionálního školství a po reformního financování regionální školství.

V praktické části bakalářské práce, jež se nachází v kapitole 2 je zpracována komparativní analýza vybraných příspěvkových organizací v letech 2018 - 2020. Na pozici vybraných příspěvkových organizací jsou zvoleny Keramická Mateřská škola Máchova 14 a Mateřská škola Optiky.

Obě zvolené organizace se nacházejí ve městě Přerov, proto se v úvodu kapitoly 2 nachází rozbor tohoto statutárního města. Součástí rozboru je vymezení školských organizací zřízených městem Přerovem v průběhu let 2018 – 2020, a také zhodnocení vývoje počtu žáků navštěvujících dané organizace.

Následně je práce zaměřena na charakteristiku zvolených mateřských škol a jejich konkrétní analýzu. Hlavními body analýzy mateřských škol je vývoj počtu zaměstnanců a dětí v průběhu zpracovávaných let.

Nejpodstatnější částí kapitoly 2 je vymezení hospodaření zvolených mateřských škol v letech 2018 – 2020.

Bakalářská práce je zakončena kapitolou 3, která se zabývá zhodnocením výsledků získaných z provedení komparativní analýzy příspěvkových organizací a následnými doporučeními směřovanými příslušným organizacím.

1. Teoretická východiska vzdělávacích služeb a zásady financování regionálního školství

V této kapitole je práce zaměřena na charakteristiku služeb, jejich vlastnosti a způsob členění. Následně je v rámci kapitoly 1 zpracován vzdělávací systém České republiky, včetně jeho dělení a legislativy. V závěru kapitoly je zpracován způsob financování škol a školských zařízení.

1.1 Služba obecně

Služba je v současnosti často charakterizovaná pomocí následující definice „*Služba je činnost, kterou může jedna strana nabídnout druhé, je naprosto nehmotatelná a nevytvoří žádné nabyté vlastnictví. Její realizace může, ale nemusí být spojena s fyzickým výrobkem*“ [1, s. 490].

Dalším způsobem, jak lze službu charakterizovat je, že „*Pojem služba se vztahuje na každou hospodářskou činnost uspokojující určitou potřebu. Jejím výsledkem je určitý efekt nikoliv hmotný statek (výrobek)*“ [2, s. 14]

Služba jako taková by měla splňovat několik kritérií. Mezi tato kritéria patří nehmotnost, zničitelnost, neoddělitelnost, heterogenita a nemožnost vlastnictví. [2]

Nehmotnost

Jelikož je nehmotnost nejtypičtější vlastností služeb mají na ni návaznost i další její vlastnosti. Na rozdíl od výrobku má služba jistou nevýhodu pro uživatele v tom, že není možné si ji prohlédnout či vyzkoušet před tím, než je uživatelem skutečně čerpaná. Uživatel má tedy znesnadněné podmínky pro výběr mezi více stejnými, či obdobnými službami poskytovanými z různých zdrojů z důvodu toho, že se musí při výběru spoléhat na hodnocení poskytovatelů a služeb jejich předchozími uživateli.[2]

Zničitelnost

Z toho, že služba je nehmotná vyplývá také skutečnost, že není možné její skladování tak, jako je tomu například u výrobků, kromě nemožnosti skladování je služba typická také tím, že není možné ji vrátit či znovu prodat. Příkladem takovéhoho zničení je například v oblasti poskytování ubytování pronájem pokoje. Pokud v daný den pokoj není prodán a zůstane prázdný je služba pro daný den zničena, jelikož další den

již pokoj není možné na předchozí noc prodat. Ke zničitelnosti se váže také náročnost reklamace čerpané služby. [2]

Neoddělitelnost

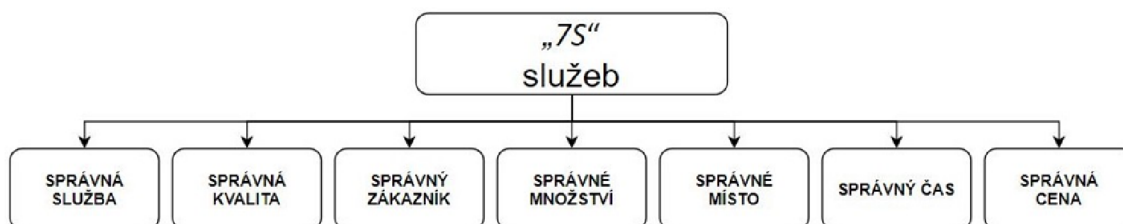
Dalším z kritérií jimiž se služby vymezují je neoddělitelnost. V tomto případě se jedná o to, že pro možnost čerpání služby uživatelem je nezbytná jeho osobní účast na produkci služby. V některých případech není nezbytná permanentní přítomnost při čerpání služby, je však nutné alespoň občasné docházení k jistým částem čerpané služby. Uživatel je tedy neoddělitelný od produkce služby. [2]

Heterogenita

Heterogenita neboli proměnlivost se v oblasti služeb pojí mimo jiného hlavně s úrovní kvality. Způsob jakým se budou poskytovatelé a uživatelé účastníci se procesů ve službách chovat je velice náročné, nebo nemožné určit. Obzvláště chování uživatelů se ve velké míře může lišit od očekávání poskytovatele, což může mít za následek možné neuspokojení na straně uživatele. Proto je nutné, aby byla služba heterogenní neboli proměnlivá a do jisté míry pružná, a tím pádem se mohla přizpůsobit neočekávanému chování uživatele. Také kvůli nemožnosti službu skladovat se nedá předem ovládat kvalita nabízené služby. Stejná služba může být poskytována různými způsoby a v odlišné kvalitě i v případě, kdy je poskytována neustále stejným poskytovatelem. [2]

Nemožnost vlastnictví

Pokud uživatel kupuje službu, tak mu na rozdíl od nákupu zboží nevzniká žádné vlastnické právo, jelikož služba podléhá nemožnosti vlastnictví. Místo vlastnického práva si uživatel kupuje právo na poskytnutí služby. Kvůli nemožnosti vlastnictví mohou nastat potíže také při patentování služby. V České republice jsou některé služby poskytované státem, kdy uživatel za jejich čerpání neplatí přímo, ale například platbou pojištění nebo daní. Služby poskytované soukromými subjekty, na rozdíl od služeb poskytovaných státem jsou placené přímo poskytovateli.[2] Pro správnou funkci by služba měla splňovat ukazatel „7S“ který usnadňuje poskytování služby z logistického hlediska. Tento ukazatel je znázorněn na obrázku 1.1 „7S“ Služby.

Obr.1.1 „7S“ Služby, [2]

Správná služba

Správná služba zobrazuje snahu o poskytnutí služby, která bude v dané oblasti poptávaná, bude mít dostatečnou konkurenceschopnost a dostatečně velké výnosy.[2]

Správná kvalita

Správnou kvalitu charakterizují uživatelé, kteří poptávají služby na vyšší úrovni za nízký poplatek. Služba musí být sestavena tak, aby uživatel měl pocit dostatečné kvality poskytované za přiměřenou cenu, která bude i pro poskytovatele dostatečně výhodná. [2]

Při volbě zaměření služby na správného zákazníka se často berou v potaz věkové skupiny, pohlaví nebo skupiny uživatelů zaměřujících se na konkrétní činnost (např. rybáři).

Správné množství

Správné množství se pojí se službami doplňkovými ke službám hlavním. Pokud bude k hlavní službě nabídnuta možnost čerpání i služby doplňkové získá tím poskytovatel určitou výhodu oproti konkurenci, která bude nabízet menší množství služeb.[2]

Správné místo

Při volbě správného místa musí poskytovatel brát v úvahu dostupnost daného místa uživateli a dodavateli, rozmístění a množství konkurentů a splňování požadavků kladených na provádění služby. [2]

Správný čas

Správný čas pro poskytnutí služby může být závislý na sezónnosti či konkrétním období roku, většina služeb však funguje celoročně. [2]

Správná cena

Pro poskytovatele je správná cena taková, kdy má s co nejnižšími náklady co nejvyšší výnosy. Naopak pro uživatele je správná cena ta, kdy za co nejnižší náklady získá co největší množství a nejlepší kvalitu služeb. Díky tomu, že oblast služeb pracuje s tržní cenou jsou tyto dva principy propojeny k oboustranné spokojenosti. [2]

V současném turbulentním prostředí služby zaujímají velký rozmach. Tento rozmach se projevuje také na hrubém domácím produktu, zaměstnanosti obyvatelstva a podobně.

1.1.2 Členění služeb

Z logického hlediska se kvůli diferenciaci služeb začalo vytvářet množství členění podle různých kategorií, což má za následek jednodušší syntézu služeb.

Členění služeb podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj - Jedním z možných způsobů členění je rozřídění služeb podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) do skupin tržních a netržních služeb. Služby zařazované do těchto skupin se třídí podle toho, zda je možné je na trhu směnit za peníze, nebo zda se jedná o výhody, které se rozdělují netržními mechanismy. Na následující obrázku 1.2 OECD je znázorněno členění služeb dle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

Obr. 1.2 OECD, Zdroj: vlastní zpracování

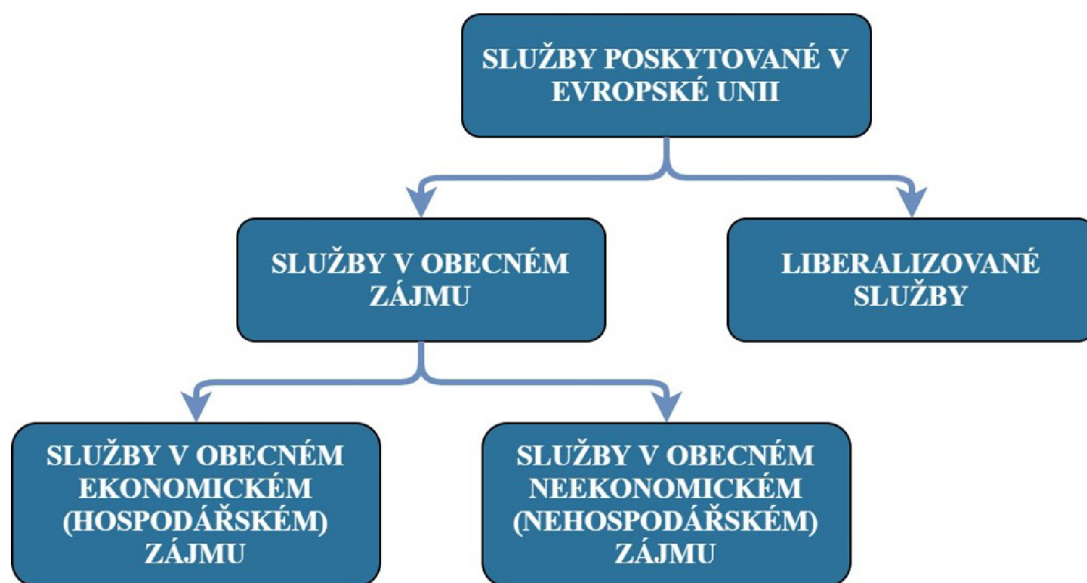
Podle obrázku 1.1.2 se služby člení na:

- a) **Služby tržní** - Jak je zřejmé z předchozího obrázku služby označované jako tržní jsou ty, za jejichž čerpání odvádí uživatel poplatek poskytovateli v plné výši. Výše poplatku za čerpání služby se stanovuje pomocí nabídky a poptávky. Poskytovatelem je právnická nebo fyzická osoba. Mezi tyto služby

se řadí například služby kadeřnické, ubytovací, stravovací a podobně. [2]

- b) **Služby netržní** - Naopak u služeb netržních se za jejich čerpání úhrada neodvádí vůbec nebo pouze ve výši která nepřesahuje více než 50% nákladů na výrobu a poskytnutí. V tomto případě je poskytovatelem stát. Do těchto služeb spadají zdravotnictví, státní správa, školství a další. Služby netržního charakteru bývají často čerpány v takové míře, že jejich kvalita klesá, tato situace se označuje jako přehuštní a má za následek zavádění určitých poplatků pro zlepšení této situace. V běžném životě se s takovou situací setkáme například při poplatcích za léky, poplatky za některé druhy lékařských výkonů a podobně. [2]

Členění služeb podle Evropské unie - Dalším způsobem jakým se služby dělí je členění podle Evropské unie, které je znázorněné na následujícím obrázku 1.3. Toto dělení bylo vytvořeno pro možné srovnání a harmonizaci služeb mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie.

Obrázek 1.3 Členění služeb, Zdroj: vlastní zpracování [2]

Služby v obecném zájmu

Služby v obecném zájmu jsou služby, které mají zvláštní charakter. Tyto služby mají garanta (kontrolní orgán, kterým je nejčastěji pro každé z odvětví příslušné Ministerstvo a který poskytuje záruku za plnění dané služby).[2]

Služby v obecném zájmu zajišťuje stát, kraj nebo obec tak, aby každý občan měl stejnou šanci daných služeb dosáhnout. Jsou členěny na služby v obecném hospodářském a nehospodářském zájmu. Služby v obecném hospodářském zájmu, nebo také služby v obecném ekonomickém zájmu, jsou takto označovány, jelikož se snaží dosáhnout

zisku a za jejich čerpání uživatelé odvádí poplatky. Tyto služby mají garanta a jsou regulované (např. jejich cena, nebo kvalita). Fungují pomocí subvencí státu, které slouží k pokrytí ztrát. K těmto službám patří např. poštovní služby, sociální služby, vodohospodářské služby a podobně. [2]

Služby v obecném neehospodářském (neekonomickém) zájmu nejsou provozovány za účelem zisku, ale za účelem prospěchu obyvatelstva. Jejich financování pochází ze státního rozpočtu a za jejich čerpání se neodvádí poplatky. Mezi tyto služby spadá např. služby vzdělávání, kultury, ochrany státu a obyvatelstva, zdravotní a podobně. [2]

Služby liberalizované

Služby liberalizované známé také jako služby tržní. Od služeb v obecném zájmu se liší tím, že za jejich využívání se odvádí poplatky. Tyto služby nemají garanta – nikdo nedohlíží na jejich úroveň, nebo neomezuje za jakou cenu budou poskytovány. Tyto služby se financují pomocí tržního mechanismu a v souladu se zákonem o volném pohybu služeb. Mezi tyto služby spadají například služby obchodních zástupců, služby cestovních kanceláří, služby pro volný čas, služby právního nebo daňového poradenství a podobně. [2]

Služby podle klasifikace ekonomických činností

Služby se mohou dělit také podle klasifikace ekonomických činností. Každá ze statistických jednotek, které vystupuje jako ekonomický subjekt je zařazena do oblasti ekonomických činností a získá kód NACE [2].

V systému NACE se jednotlivé subjekty řadí do skupin označovaných jako A až U. Každá z těchto skupin má další podskupiny a je tak dopodrobna možné určit do které skupiny daný subjekt patří.

Bakalářská práce je zaměřena na vzdělávací služby, tudíž se jedná o službu v obecném neehospodářském zájmu a z hlediska klasifikace CZ-NACE tyto služby členíme způsobem znázorněným v tabulce 1.1 P – Vzdělávání.

Tab.1.1 P - Vzdělání

P - Vzdělávání	
85 - Vzdělávání	851 – Předškolní vzdělávání
	852 – Primární vzdělávání
	853 – Sekundární vzdělávání

	854 – Postsekundární vzdělávání
	855 – Ostatní vzdělávání
	856 – Podpůrné činnosti ve vzdělávání

Zdroj: vlastní zpracování dle [4]

V tabulce 1.1 jsou zachyceny údaje znázorňující členění vzdělávání podle CZ – NACE.

1.2 Vzdělávací systém v České republice

Po roce 1989 ve školství v České republice proběhlo množství ekonomických i politických změn ovlivňujících školský systém. Mezi ty nejzřetelnější můžou být zařazeny decentralizace s demokratizací vzdělání. [5]

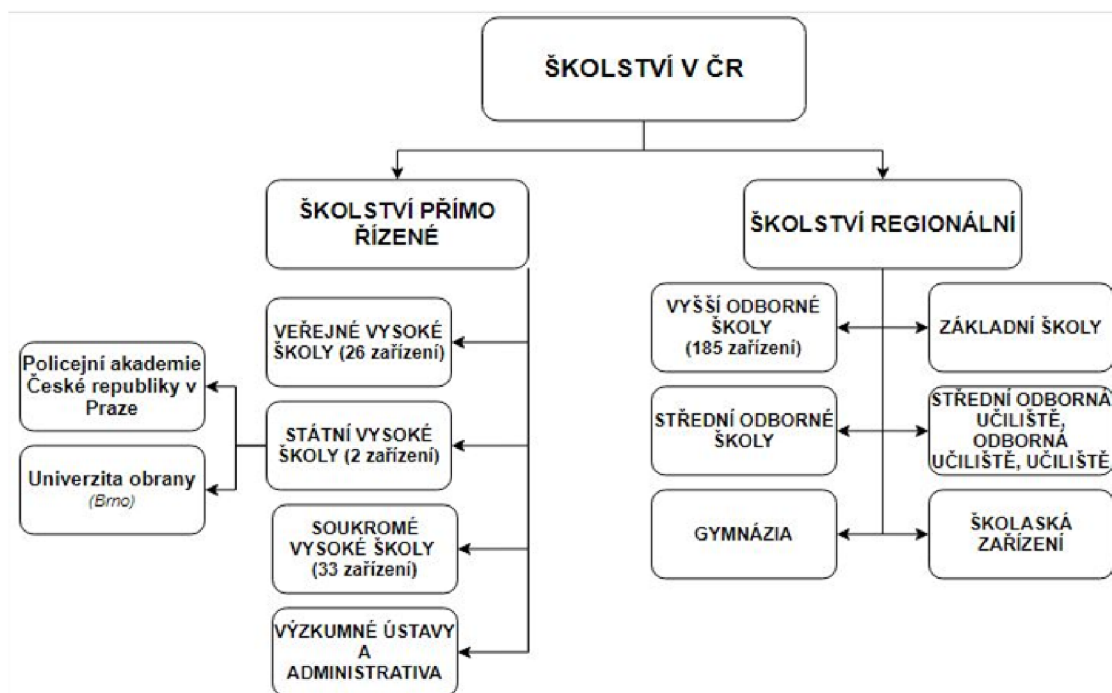
Vzdělávání se uskutečňuje v souladu se vzdělávací politikou příslušné země. Na vzdělávací politiku bývá ve vyspělých zemích kladen velký důraz jakožto na součást dané politiky země. Vzdělávání populace má vliv na ekonomický růst země hlavně v oblasti týkající se růstu produktivity, což má za následek snižování nezaměstnanosti, díky čemuž se zvyšuje možnost uplatnění jedinců na trhu práce. [6]

Vzdělávací politiku můžeme definovat jako „*souhrn formálních i neformálních pravidel, norem a praktik, které řídí a ovlivňují jednání jednotlivců a institucí v oblasti vzdělávání*“ [7, s. 18].

Vzdělávání je procesem, během kterého vykonává příslušný jedinec cílevědomé a systematické učení. O vzdělání následně můžeme říci, že je souhrnem schopností a znalostí, které vzniknou příslušnému jedinci ze vzdělávání. Vzdělávání je v České republice tzv. veřejná služba, uskutečňuje se na základě zákona o předškolním, základním, středním vzdělávání. [8]

1.2.1 Právní formy škol a školských zařízení

Struktura školství se v Česku řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. Školství rozdělujeme na školství přímo řízené a na školství regionální. Na následujícím obrázku 1.4 Struktura školství v ČR je znázorněno podrobnější členění. [6]

Obr. 1.4 Struktura školství v ČR, [6, s.306].

Na přímo řízené školství dohlíží a zodpovídá za něj Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, naopak při školství regionálním jsou povinnosti delegovány na jednotlivé kraje a místní školství tak tedy také spadá pod toto ministerstvo, ale ne přímo. [6]

Školy a školská zařízení

Školství v Česku je tvořeno dvoustupňovou soustavou, která se podle typu poskytovaných služeb dělí na školy a školská zařízení. [9]

Školské zařízení je organizací, která doplňuje a podporuje vzdělávání ve škole. Podle školského zákona se školskými zařízeními rozumí „zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská účelová zařízení, školská výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování, školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči. Členění školských zařízení pro výkon

ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči stanoví zvláštní právní předpis“ [9, s. 5]

Školou se rozumí zařízení, které uskutečňuje vzdělávání podle vzdělávacích programů a poskytují vzdělání, které je uznávané společností. Školy se dělí na mateřskou školu, základní školu, střední školu (gymnázium, střední odbornou škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odbornou školu, základní uměleckou školu a jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky. [9]

1.2.2 Legislativa v oblasti školství

Vzdělávací služby se řídí pomocí několika předpisů. Předpisy pro oblast školství jsou rozdílné pro školství regionální a pro školství vysokoškolské. Stěžejními právními předpisy pro oblast školství jsou:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách;
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) o znění pozdějších předpisů

1.3 Stupně vzdělávací soustavy

Vzdělávání se dělí na 4 části, kterými jsou vzdělání preprimární (předškolní), primární,

sekundární a terciární. První tři části z předchozího členění spadají pod školství regionální a terciární vzdělávání se dělí mezi regionální školství (vyšší odborné školy) a přímo řízené školství (vysoké školy). [2]

Preprimární vzdělávání

Preprimární vzdělávání, nebo též předškolní vzdělávání se upravuje pomocí vyhlášky č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání. Je to 1. stupeň vzdělávací soustavy a patří sem mateřské školy, speciální mateřské školy, mateřské školy při dětských domovech a podobně. V České republice je povinná předškolní docházka, která byla zavedena od školního roku 2017/2018. povinná předškolní docházka platí pro děti, které dovrší věku 5 let před zahájením školního roku. [9]

Obce jsou povinné vytvořit podmínky k předškolnímu vzdělávání pro pětileté děti. Mateřské školy si vytvářejí tzv. školní vzdělávací program (rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání), který je poskytován dětem ve věku 3-6 let, výjimkou jsou děti, které mají povolený odklad, ty potom mohou čerpat tohoto programu až do věku 7 let. [9]

Na území České republiky se nacházejí mateřské školy veřejné i soukromé. Na veřejných mateřských školách je účast na výuce bez poplatku, rodiče dětí mohou odvádět finanční příspěvek na provoz. Tento příspěvek však nesmí být vyšší než 50% reálně vynaložených průměrných nákladů na provoz mateřské školy za měsíc a dítě. Výše poplatku je stanovována řediteli mateřských škol. Příspěvek na provoz se netýká dětí v posledním ročníku, tedy dětí účastnících se povinné předškolní docházky. [9]

Primární a nižší sekundární vzdělávání (základní)

Základní (primární) vzdělávání je upraveno vyhláškou č. 48 / 2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Základní školy si stanovují cíle, kterých chtějí dosáhnout, jejich primárním cílem je, že škola má „*poskytovat žákům základní vzdělání všeobecného charakteru, má naučit žáky takovým dovednostem, aby mohli získané poznatky prakticky využívat a formulovat své postoje a názory*“ [5, s.131].

V Česku se) základní vzdělávání skládá z primárního vzdělávání, kterým je první stupeň základní školy (1 – 5 třída) a z nižšího sekundárního vzdělávání, kterým je druhý stupeň základní školy (5 – 9 třída). I základní a nižší sekundární vzdělávání se řídí rámcovým vzdělávacím programem, který mimo jiného upravuje např. společné a nezbytné náležitosti týkající se povinného základního vzdělávání zahrnující také odpovídající ročníky víceletých středních škol; stanovuje požadavky na vzdělávací obsah

a očekávané výsledky vzdělávání. [9]

Do základního vzdělávání řadíme základní školy, víceletá gymnázia, základní školy speciální a pomocné, individuální vzdělávání a podobně. Základní vzdělávání je povinné pro děti od 6 - 7 let (v souvislosti s možným odkladem školní docházky) po dobu devíti školních roků. Obvykle se základní škola ukončuje ve věku 15 – 16 let věku dítěte, můžou však nastat výjimky na příklad při opakování ročníku. Vzdělávání na základní škole se obvykle ukončuje po absolvování 9. třídy, je však možné, že na příklad při opakování ročníku se ukončí základní vzdělání již 8. třídou. [9]

Podle školského zákona má obec povinnost zřídit podmínky pro základní vzdělávání. Obec může zřídit vlastní základní školu, nebo zajistí, aby k plnění povinné školní docházky docházelo v základní škole zřízené jinou obcí (nebo jejich svazkem). [9]

Základní školy stejně jako školy mateřské vykonávají vzdělávání pomocí školních vzdělávacích programů neboli rámcových vzdělávacích programů základního vzdělávání. V ČR jsou základní školy soukromé a veřejné. Vzdělávání na veřejných základních školách je bezplatné. [9]

Vyšší sekundární

Vyšší sekundární vzdělávání také označováno jako střední vzdělávání je upraveno vyhláškou č. 13 / 2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři. [9]

V ČR se sekundární vzdělávání dělí na:

- Střední odborné vzdělání – učiliště a střední odborná učiliště,
- Úplné střední odborné vzdělání – střední odborné školy, konzervatoře,
- Úplné střední vzdělání - čtyřletá, šestiletá a osmiletá gymnázia.

Patří sem také programy pro žáky, kteří absolvovali speciální nebo pomocnou školu, nebo ukončili povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku základní školy. Také střední školy mají rámcové vzdělávací programy, jejichž cílem je poskytovat žákům širší všeobecné nebo odborné vzdělání, rozvíjet jejich schopnosti, dovednosti a vědomosti, snaží se poskytnout žákům možnost k pokračování v dalším vzdělávání a připravit je k vykonávání povolání. V rámcovém vzdělávacím programu jsou stanoveny např. závazný vzdělávací obsah a výstupy které jsou po ukončení tohoto programu očekávány, specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci na konci vzdělávání dosáhnout apod. Střední vzdělávání žáci ukončují závěrečnou neboli maturitní zkouškou. Po úspěšném složení maturitní zkoušky je možné studovat dále na vyšší odborné nebo na vysoké škole. Také střední vzdělávání je možné vykonávat na soukromých nebo veřejných školách. Vzdělávání ve veřejných středních

školách je bezplatné. [9]

Terciární vzdělání

Terciární vzdělání se poskytuje pro absolventy oboru ukončených maturitní zkouškou k tomu, aby mohli získávat další kvalifikaci v různých oborech, a to buď studiem na vyšších odborných školách či školách vysokých. Zpravidla jsou tyto služby čerpány studenty ve věku 19 let a více. [9]

Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání je upraveno vyhláškou číslo 10 / 2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání. Nabízí vyšší odborné vzdělání, které je zakončeno absolutoriem. Studuje se zde po dobu 3 až 3,5 roku. Absolventi získají titul „diplomovaný specialista“ který se značí za jménem pomocí zkratky „DiS.“ Vyšší odborné školy mají vzdělávací programy, které obdobně jako u vysokých škol podléhají akreditacím. Cílem VOŠ je podporovat rozvoj a zdokonalovat získané znalosti a dovednosti ze středního vzdělání, dále nabízejí všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon povolání. Na území ČR je vyšší odborné vzdělávání poskytováno na soukromých a veřejných školách avšak i na veřejných školách je často poskytováno za úplatu. Podle školského zákona je stanoveno, že bezúplatně je poskytováno pouze vzdělání posledního ročníku veřejné mateřské školy, dále vzdělání na veřejných základních školách a také na veřejné střední škole. [9]

Vysokoškolské vzdělávání

Vysokoškolské vzdělávání spadá oproti předchozím druhům vzdělávání do školství přímo řízeného. Řídí se zákonem č.111/1998 Sb., o vysokých školách. Vzdělání získané na takovémto typu škol se považuje za nejvyšší možné vzdělání. Vysoké školy mohou mimo poskytování vysokoškolského vzdělání také udělovat absolventům akademické tituly. [9]

Vzdělávání je zde poskytováno pomocí akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání. Na vysokých školách se poskytuje vzdělání v různých úrovních, které se dělí na bakalářské, magisterské a doktorské studium. Jejich čerpání může probíhat formou prezenční, distanční či kombinovanou. [9]

Vysoké školy jsou právními osobami s vlastním majetkem a správní radou, které vykonává dohled nad pohybem majetku vysoké školy. Finanční prostředky získává vysoká škola ze státního rozpočtu a jsou jí přidělovány Ministerstvem školství,

mládeže a tělovýchovy. Dané ministerstvo vykonává dozor nad využíváním přidělených prostředků. [9]

Univerzitní vysoká škola

Univerzitní vysoká škola „uskutečňuje magisterské nebo doktorské studijní programy a v souvislosti s tím vědeckou a výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Může uskutečňovat též bakalářské studijní programy“ [5, s. 137]. Tento typ vysokých škol většinou bývá členěn na fakulty. [5]

Neuniverzitní vysoká škola

Neuniverzitní vysoká škola „uskutečňuje převážně bakalářské studijní programy a v souvislosti s tím výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost“ [5, s. 137]. Tento typ škol se nečlení na fakulty. [5]

Další známé členění vysokých škol je podle toho, v jakém jsou vlastnictví, a to sice na vysoké školy veřejné (26 škol – zřízení a zrušení zákonem, který stanoví také název a sídlo školy), soukromé (33 škol – právnické osoba se sídlem, ústřední správou nebo hlavním místem své podnikatelské činnosti na území členského státu EU, podniká jako soukromá škola s akreditací a povolením ministerstva) a státní (2 školy – Policejní akademie České republiky v Praze, Univerzita obrany). Údaje týkající se počtu škol jsou platné v listopadu 2020. [10]

Zřizovatelé škol a školských zařízení

Podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů mohou být zřizovateli škol a školských zařízení zřizovatelé veřejní či neveřejní. Jako veřejní zřizovatelé jsou označováni stát, kraje, obce a dobrovolné svazky obcí které se cílí na odvětví školství. Dalším zřizovatelem může být některé z ministerstev. Mezi neveřejné zřizovatele se řadí regionální církve, náboženské spolky, ostatní právnické a fyzické osoby. Školy a školská zařízení jejichž zřizovatelé jsou neveřejní mají charakter školských právnických osob nebo právnických osob. [9]

Nejčastější formou, ve které jsou školy zřizovány veřejnými zřizovateli je školská právnická osoba nebo příspěvková organizace dle zvláštních právních předpisů. Podle zvláštních předpisů jsou ministerstvem zřizovány školy a školská zařízení v podobě školských právnických osob či státní příspěvkové organizace. [9]

Školská právnická osoba

Školská právnická osoba je speciální formou právnické osoby zřízenou v souladu se školským zákonem. Je zřizována z důvodu poskytování vzdělávání a jejím zřizovatelem je obec, kraj, ministerstvo, svazek obcí nebo jiná fyzická či právnická osoba. Je možné, aby školská právnická osoba byla zřízena více zřizovateli. [9]

Zřizuje se pomocí zřizovací listiny v případě zřízení jedním zřizovatelem, pokud je zřízena více zřizovateli potom se zřizuje zřizovatelskou smlouvou. Vzniká v den zápisu do rejstříku školských právnických osob a zaniká dnem výmazu z téhož rejstříku. Orgánem školské právnické osoby je ředitel v případě zřízení ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, v případě zřízení jinou právnickou či fyzickou osobou jsou na pozici tohoto orgánu stanoveni ředitel a rada. [9]

Společně s hlavní činností může školská právnická osoba vykonávat také doplňkovou činnost, která však nesmí přesahovat nad hlavní činností. [9]

Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace mohou být zřízeny hned několika možnými institucemi a těmi mohou být stát, ústředními orgány státní správy nebo územní samosprávné celky. Tyto příspěvkové organizace se řídí v případě založení státem zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v případě zřízení územními samosprávnými celky se řídí zákonem č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o znění některých souvisejících zákonů. Příspěvkové organizace obhospodařují především majetek, který jim byl svěřen do správy zřizovatelem, a to za účelem tvorby veřejných statků. [9]

Tyto organizace bývají zřízeny za účelem poskytování činností označovaných jako neziskové a smíšených veřejných statků. Tyto služby jsou uživateli poskytnuty za tzv. uživatelský poplatek, který má regulovanou výši. [9]

Příjmy získané z uživatelských poplatků nejsou v dostatečné výši na pokrytí nákladů vynaložených k produkci veřejných statků, což je důvodem, proč zřizovatel poskytuje formou příspěvků finance z jeho rozpočtu. Mimo uživatelských poplatků a příspěvků zřizovatele mohou příspěvkové organizace získávat finance také od sponzorů a z peněžních fondů. [9]

Na zřízení samostatné příspěvkové organizace se přistupuje nejčastěji pokud se jedná o službu, která je poměrně náročná na personální, technické a prostorové vybavení.

Při založení se příspěvková organizace zapisuje do obchodního rejstříku a to podle zřizovací listiny příspěvkové organizace. [9]

1.4 Financování škol a školských zařízení

Školství na území České republiky je financováno z veřejného rozpočtu, to znamená ze státního rozpočtu z kapitoly 333. Finanční prostředky jsou přerozdělovány prostřednictvím normativu. [10]

1.4.1 Financování regionálního školství před reformou

- Před reformou financování regionálního školství, která vešla v účinnost rokem 2020, byly finanční prostředky od státu převedeny prostřednictvím republikového normativu (více Tab.1.2 Republikový normativ za rok 2019) jednotlivým krajům. Republikový normativ byl sestavován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. [10]
- Každý z krajů si následně pomocí krajského normativu, přerozděloval finanční prostředky do jednotlivých škol a školských zařízení. Krajský normativ byl stanovován krajskými úřady na jednotku výkonu, kdy jednotkou výkonu je dítě, žák, student a podobně. Tento normativ se skládal z mzdové části, tj. průměrné výdaje na tarifní složku ale také mimo-tarifní složku platu pedagogů i nepedagogů a z ostatních neinvestičních výdajů. [10]
- Konečná výše finančních prostředků, které byly dané škole či školskému zařízení přiřazeny se odvozovala pro daný kalendářní rok od počtu dětí, žáků, studentů a podobně navštěvujících příslušnou školu či školské zařízení. [10]

Tab. 1.2 Republikový normativ za rok 2019

Věková kategorie žáka	NIV	MP celkem vč. odvodů	MPP celkem vč. odvodů	MPN celkem vč. odvodů	ONIV celkem	Zam. z./1000 ž.
	KČ / žák	KČ / žák	KČ / žák	KČ / žák	KČ / žák	
3 – 5 let	58 191	57 650	44 763	12 887	541	126, 488
6 – 14 let	74 069	72 933	60 862	12 071	1 136	127, 848
15 – 18 let	86 461	85 344	69 182	16 162	1 117	144, 227
19 – 21 let	73 986	73 286	61 064	12 222	700	127, 613
KZÚV	352 778	350 278	257 964	92 314	2 500	693, 459

Zdroj: vlastní zpracování dle [10].

NIV – *neinvestiční výdaje*, MP – *mzdové prostředky*, MPP – *mzdové prostředky přímé*, MPN – *mzdové prostředky nepřímé*, ONIV – *náklady na učebnice, učební pomůcky apod.*, ZAM. - *zaměstnanci*, KVÚZ - *počet lůžek v krajských zařízeních ústavní výchovy*

1.4.2 Financování regionálního školství v současném znění

Současný způsob financování, účinný od ledna roku 2020 je označován jako normativně nákladový. Většinu přímých výdajů stanoví Ministerstvo školství pomocí rozpisu, ve kterém propočítá a stanoví objem financí pro každou školu, pedagogy školních družin a kraj. [11]

V návaznosti na tento proces jsou doplněny údaje centrálního rozpisu Ministerstva školství krajskými úřady o rozpis financí potřebných na školské služby pomocí krajských normativů, které již nezahrnují pedagogickou práci prováděnou ve školní družině. [11]

Tento nově zavedený způsob financování se zakládá na principu financování skutečného množství poskytnuté výuky společně se skutečnou výší tarifního platu pedagogů. Jeho cílem je poskytnout školám a školským zařízením dostatečné množství přijatých financí k možnému přiměřenému poskytování odměn pracovníkům, a hlavně k poskytování kvalitní výuky. [11]

Ze státního rozpočtu se financuje pouze omezené množství ve stanovené maximální výši poskytovaného vzdělávání pro jeho jednotlivé části, a to v souladu s nařízeními vlády a vládními vyhláškami. [11]

Pro každou školu a školské zařízení je ministerstvem školství stanovené množství financí na reálné množství pedagogů příslušné školy, ale nesmí být překročen daný maximální rozsah přímé pedagogické činnosti.[11]

Množství přidělených financí pracuje také s příslušností pedagogů dané školy k jednotlivým platovým třídám a stupňům, které jsou státem regulovány a také závazné podle platového systému pro veřejnou sféru.[11]

Normativně stanovené ostatní nenárokové i nárokové složky platu jsou v regionálním školství rozepisovány Ministerstvem školství jednotlivým organizacím podle počtu pedagogů. Škola vždy získá mimo financí na tarifní složky platu i finance na další složky platu, čímž je zaručeno, že ředitelé škol nebudou nuceni financovat tarifní složky platu pedagogů za újmy financí pro další složky platu.[11]

Pro systém financování platů nepedagogických pracovníků je tak možné vzít v potaz skutečné potřeby vznikající při práci nepedagogických pracovníků v jednotlivých školách a školských zařízeních.[11]

Pomocí normativu skládajícího se z normativů na ředitelství, další pracoviště, každou třídu a u konzervatoří na žáka je ministerstvem školství stanoven rozpis množství financí určených na platy nepedagogických pracovníků pro každou školu.[11] Dále je v rozpočtu centrálního rozpisu zaznamenáno množství financí určených na ostatní neinvestiční výdaje, mezi které se řadí učební pomůcky, učebnice a podobně. Tato složka centrálního rozpisu se určuje pro regionální školství pomocí centrálního normativu a podle počtu studentů, dětí nebo žáků.[11]

Členění výdajů regionálního školství

Výdaje týkající se regionálního školství je možné rozdělit na výdaje investiční též známé jako kapitálové a na výdaje neinvestiční. Jako neinvestiční výdaje se označují náklady vynaložené na provoz a přímé náklady na vzdělávání.[11]

Investiční výdaje

Jedná se o výdaje, které hradí zřizovatelé příslušných škol a školských zařízení. Školy a školská zařízení jejichž zřizovatelem je kraj mají investiční výdaje hrazené z krajských rozpočtů a školy a školská zařízení, které byly zřízeny obcemi mají investiční výdaje hrazené z obecních rozpočtů. Investiční výdaje církevních škol a škol soukromých se financují ze zdrojů či rozpočtů církevních a soukromých zřizovatelů. [11]

Náklady vynaložené na provoz

Tak jako u investičních výdajů jsou i náklady na provoz hrazeny zřizovatelem, kdy hlavním zdrojem, z něhož jsou získávány finance k pokrytí těchto nákladů jsou příjmy krajů a obcí pomocí rozpočtového určení daní. Je to přerozdělení výslovně stanovených sdílených daní mezi státem, kraji a obcemi.[11]

Stěžejním kritériem, při této činnosti je počet dětí účastnících se vzdělávání v mateřských školách a počet žáků vzdělávajících se na základních školách jejichž zřizovatelem je příslušná obec. [11]

V případě škol církevních, soukromých a státních jsou provozní náklady částečně hrazeny pomocí dotací ze státního rozpočtu a částečně ze zdrojů jiných. Jinými zdroji mohou být dary, poplatky za čerpání vzdělávání, a podobně.[11]

Přímé náklady na vzdělávání

jsou hrazeny ze státního rozpočtu, konkrétněji z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Mezi přímé náklady na vzdělávání jsou řazeny platy a jejich náhrady, mzdy a jejich náhrady společně s výdaji, které s nimi souvisejí. [11]

Souvisejícími náklady jsou na příklad zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, odstupné a další náklady, které vycházejí z pracovních právních vztahů. [11]

Dále sem spadají náhrady platů a mezd členů a předsedů zkušebních komisí u závěrečných a maturitních zkoušek. [11]

Patří sem také výdaje na učební pomůcky, školní potřeby a učebnice ale pouze pokud jsou poskytovány bezplatně a další výdaje, které souvisejí se vzděláváním jako jsou například výdaje k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, na další nezbytné neinvestiční výdaje spojené s provozem škol a školských zařízení a na další činnosti související s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. [11]

1.4.3 Komparativní analýza regionálního školství

Před reformou financování regionálního školství si ředitelé upravovali poskytované vzdělávání v souladu s rámcovými vzdělávacími programy podle objemu finančních prostředků určených na přímé výdaje pro daný kalendářní rok. Takovéto situace vznikaly na základě omezeného množství dostupných finančních prostředků v důsledku ignorace věkového složení pedagogů, působících na příslušné škole. Právě zanedbání začlenění věkového složení pedagogů mělo za následek, že se snižovalo množství financí, které zůstávalo ředitelům škol na další části platu kvůli výši tarifní části platů.

V současném systému financování regionálního školství takováto situace již nenastává z důvodu zahrnutí věkového složení pedagogů do výpočtů ministerstva o množství financí poskytovaných školám. [11]

Dalším významným posunem je ohodnocení skutečně vykonané práce učitelů oproti dřívějšímu ohodnocení podle počtu žáků čerpajících výuku. [11]

Jedním z hlavních rozdílů mezi původním a novým způsobem financování je, že nový systém umožňuje srovnávání poskytnutých financí základních parametrů vzdělávací soustavy Česka mezi kraji, dále pak zabezpečuje rozčlenění financí stanovených na podporu obecního školství od financí stanovených na podporu krajského školství. Dalším rozdílem je, že oproti původnímu systému se rozhodovací práva týkající se finančních procesů pocházejících ze státního rozpočtu převádějí znovu na Ministerstvo školství.[11]

2. Komparativní analýza vybraných příspěvkových organizací z pohledu logistických aspektů

Komparativní analýza je zaměřena na příspěvkové organizace Keramická mateřská škola Přerov a Mateřská škola Optiky Přerov. Obě tyto mateřské školy se nacházejí ve statutárním městě Přerov, které je současně také jejich zřizovatelem. [12]

2.1 Město Přerov

Město Přerov je okresním městem Olomouckého kraje. Přerov je administrativním centrem územně-správní jednotky Přerova. Město Přerov je členěno na další části, které spravuje. [12]

Tab. 2.1 Charakteristika město Přerov

Rozloha	5 845 ha
Počet obyvatel	42 096 obyvatel
Hustota zalidnění	719,8 obyvatel/km ²
Městské části	13 částí

Zdroj: vlastní zpracování dle [13]

V tabulce 2.1 Charakteristika město Přerov jsou zaneseny údaje o rozloze, počtu obyvatel, hustotě zalidnění a počtu městských částí města Přerov, které jsou platné k 1.1.2021. Město Přerov hraje významnou roli v oblasti školství v tomto okrese. Je zřizovatelem jedenácti samostatných mateřských škol a jedné mateřské školy, která je součástí základní školy, dále je město Přerov zřizovatelem osmi základních škol a také zařízení školního stravování na území města. Organizace jsou zřízeny formou samostatných příspěvkových organizací. Zálležitosti z oblasti vzdělávání město Přerov svěřilo odboru sociálních věcí a školství. Tento odbor kontroluje hospodaření příspěvkových organizací jejichž zřizovatelem je město Přerov. Odbor spolupracuje s Krajským úřadem Olomouckého Kraje. [14]

Tab. 2.2 Počet škol

Typ školy	Počet škol za rok 2018	Počet škol za rok 2019	Počet škol za rok 2020
Mateřská	12	12	12
Základní	8	8	8

Zdroj: Vlastní zpracování dle [14]

Podle údajů zanesených do tabulky 2.2 Počet škol, ve které je zaznačen vývoj počtu mateřských a základních škol, může být řečeno, že v průběhu let 2018 – 2020 se počet mateřských škol zřizovaných městem Přerov nezměnil a město Přerov je tak v letech 2018 – 2020 zřizovatelem 12 mateřských škol. Z této tabulky 2.2 také vyplývá, že i základní školy zřizované městem Přerov jsou v letech 2018 – 2020 stále ve stejném počtu, a to tedy 8 základních škol.

Tab. 2.3 Právní forma organizací

Typ školy	Počet příspěvkových organizací	Počet školských právnických osob
Mateřská	12	0
Základní	8	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle [14]

Data zaznamenaná v tabulce 2.3 Právní forma organizací dokládají, že mateřské i základní školy, jejichž zřizovatelem je město Přerov mají právní povahu příspěvkové organizace a žádná z těchto organizací není zřízena jako školská právnická osoba.

Tab. 2.4 Počty žáků

Typ školy	Počet dětí za rok 2018	Počet dětí za rok 2019	Počet dětí za rok 2020
Mateřská	1 162	1 168	1 108
Základní	3 756	3 760	3 759

Zdroj: Vlastní zpracování dle [14]

Z tabulky 2.4 Počty žáků, ve které je zaznamenaný vývoj dětí a žáků navštěvujících mateřské a základní školy zřizované městem Přerov v letech 2018 – 2020, můžeme odvodit, že v roce 2019 byl zaznamenán mírný růst počtu dětí navštěvujících předškolní vzdělávání poskytované v rámci mateřských škol, avšak v následujícím roce 2020 se počet těchto dětí o 60 dětí snížil. Může být řečeno, že počet dětí navštěvujících mateřské školy provozované městem Přerov byl v letech 2018 a 2019 se zanedbatelným rozdílem, ale v roce 2020 byl počet těchto dětí již o značnou část menší. Tato skutečnost je zapříčiněna demografickým vývojem a také epidemiologickou situací, kterou byl ovlivněn jak sektor služeb, tak i běžný život obyvatelstva. Počet dětí navštěvujících základní vzdělávání provozované městem Přerov se v roce 2019 oproti roku 2018 zvýšil o 4 žáky.

V roce 2020 se stav počtu žáků základního vzdělávání o jednoho snížil. Může být

řečeno, že počet žáků základního vzdělávání poskytovaného organizacemi zřízenými městem Přerov byl během analyzovaných let na obdobné úrovni.

2.2 Keramická mateřská škola Máchova 14

Keramická mateřská škola se nachází v okresním městě Přerov v Olomouckém kraji. Poskytuje služby předškolního vzdělávání. Jedná se o mateřskou školu jejímž zřizovatelem je město Přerov. [15]

Tab. 2.5 Základní údaje školky

Název školy	Keramická mateřská škola Máchova 14
Sídlo	Máchova 14, 750 02 Přerov
Právní režim školy	Příspěvková organizace
Kapacita	72 dětí

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

V tabulce 2.5 Základní údaje školky jsou zaznamenané informace o názvu, sídle, právním režimu a kapacitě mateřské školy.

2.2.1 Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v rámci dvou oddělení Vrabčákov a Človíckov a odloučeného pracoviště s oddělením označovaným jako Zajíčci. Oddělení Vrabčákov má kapacitu 24 dětí a je určeno pro menší děti navštěvující tuto školku, oddělení Človíckov má také kapacitu 24 dětí a nabízí vzdělávání starším dětem.

Keramická mateřská škola je situovaná nedaleko městského parku Michalov do klidné části města Přerova. Budova školky sídlí v historické budově vily přebudované tak, aby odpovídala potřebám a požadavkům, jež jsou kladeny na budovy mateřských škol. Součástí budovy je keramická dílna, kde děti mohou zdokonalovat své motorické schopnosti pomocí práce s hlinou, a také se zde nachází menší pozemek s hřištěm, kde mohou děti čerpat čerstvý vzduch. [15]

v číslech, barvách a podobně. Dětem se zde vštěpují pravidla správného chování na základě prožitých situací. Během výuky je vytvořen čas k podpoře zdravého pohybu pomocí zdravotních cviků a pohybových her. Samostatnost dětí je zde podporována pomocí učení sebeobsluhy během jídla a díky možnosti dítěte zvolit si některou z činností připravených pedagogy k rozvoji dítěte. Po ukončení zvolené aktivity je dítě odpovědné za úklid pracovních pomůcek, které používalo a následně děti mohou komunikovat o prováděné činnosti což je důležitým prvkem sebereflexe, komunikativních schopností, slovní zásoby a sociálních vztahů.[15]

Souhrnně může být řečeno, že školní vzdělávací program je zpracován do 7 tematických celků, které se dále rozčleňují a konkretizují do podtémat třídních plánů. [15]

Tab. 2.6 Vývoj počtu zaměstnanců

Druh zaměstnance	Počet zaměstnanců za rok 2018	Počet zaměstnanců za rok 2019	Počet zaměstnanců za rok 2020
Pedagogický	11	11	12
Nepedagogický	1	2	2

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

Dle dat znázorněných v tabulce 2.6 Vývoj počtu zaměstnanců je možné určit, že v Keramické mateřské škole Máchova 14, včetně odloučeného pracoviště, se v průběhu analyzovaných let mírně zvyšují počty pedagogických i nepedagogických zaměstnanců. Zvyšování počtu zaměstnanců je ovlivněno reformou regionálního školství, která zapříčinila, že financování regionálního školství probíhá podle počtu odučených hodin což zapříčinilo nedostatečnou kapacitu pro zajištění výuky na této mateřské škole.

Tab. 2.7 Vývoj počtu dětí

Umístění	Počet dětí za rok 2018	Počet dětí za rok 2019	Počet dětí za rok 2020
MŠ Máchova 14	48	48	48
Elokované pracoviště Sokolská 26	24	24	24

Zdroj: vlastní zpracování dle [15]

V tabulce 2.7 Vývoj počtu dětí jsou zachycena data nesoucí informaci o stálé naplněnosti maximální kapacity Keramické mateřské školy Máchova 14 i elokovaného pracoviště na ulici Sokolská v letech 2018 – 2020.

2.2.2 Hospodaření mateřské školy v letech 2018 – 2020

Na následujících stránkách se nachází rozbor a znázornění hospodaření Keramické mateřské školy Máchova 14 v letech 2018 – 2020.

Tab. 2.8 Výnosy 2020

Druh výnosu	Částka v Kč
Výnosy z činnosti z toho:	472 257,87
<i>Výnosy z pronájmu</i>	2 550,00
<i>Jiné výnosy z vlastních výkonů</i>	415 639,00
<i>Čerpání fondů</i>	34 151,27
<i>Ostatní výnosy z činnosti</i>	19 917,60
Finanční výnosy	1 111,80
Výnosy z transferů	11 771 449,40
CELKEM	12 244 819,07

Zdroj: vlastní zpracování dle: [16]

Dle údajů zaznamenaných pomocí tabulky 2.8 Výnosy 2020 může být řečeno, že mateřská škola získala v roce 2020 finance ve výši 12 244 891,10 Kč. Největší podíl na této částce mají výnosy z transferů ve výši 11 771 449,40 Kč, tato částka odpovídá 96,13 % celkové částky. Nejmenší podíl na celkové částce výnosů za rok 2020 mají finanční výnosy, jejichž výše dosáhla pouze 1 111,80 Kč, tedy 0,009% celkové částky.

Tab. 2.9 Náklady 2020

Druh nákladu	Částka v Kč
Náklady z činnosti	12 200 933,07
CELKEM	12 200 933,07

Zdroj: vlastní zpracování dle: [16]

V roce 2020 měla mateřská škola náklady v celkové výši 12 200 933,07 Kč. O této skutečnosti svědčí záznamy z tabulky 2.9 Náklady 2020. Dle této tabulky 2.9 Náklady 2020 a tabulky 2.8 Výnosy 2020 může být určen hospodářský výsledek mateřské školy, který pro rok 2020 činí 43 886,00 Kč.

Tab. 2.10 Výnosy 2019

Druh výnosu	Částka v Kč
Výnosy z činnosti z toho:	531 405,97
<i>Výnosy z pronájmu</i>	7 560,00
<i>Jiné výnosy z vlastních výkonů</i>	448 459,00
<i>Čerpání fondů</i>	38 301,27
<i>Ostatní výnosy z činnosti</i>	37 085,7

Druh výnosu	Částka v Kč
Finanční výnosy	905,05
Výnosy z transferů	10 125 483,9
CELKEM	10 657 794,92

Zdroj: vlastní zpracování dle: [17]

V tabulce 2.10 Výnosy 2019 jsou zachycena data nesoucí informace o výnosech, které mateřská škola v tomto roce získala. Nejnižší položkou výnosů mateřské školy jsou finanční výnosy ve výši 905,05 Kč nebo též 0,008% celkové částky a naopak nejvyšší položkou výnosů jsou výnosy z transferů, jejichž výše je 10 125 483,9 Kč odpovídající 95% celkové částky. Celková výše výnosů mateřské školy za rok 2019 je 10 657 794,92 Kč.

Tab. 2.11 Náklady 2019

Druh nákladu	Částka v Kč
Náklady z činnosti	10 598 604,31
CELKEM	10 598 604,31

Zdroj: vlastní zpracování dle: [17]

Náklady za rok 2019 znázorněné pomocí tabulky 2.11 Náklady 2019 dokládají, že mateřská škola vynaložila na nákladové položky finance ve výši 10 598 604,31 Kč. Po srovnání informací zachycených v tabulkách 2.10 a 2.11 může být konstatováno, že náklady mateřské školy v roce 2019 byly nižší než její výnosy a školka tak v tomto roce dosáhla hospodářského výsledku 59 190,61 Kč

Tab. 2.12. Výnosy 2018

Druh výnosu	Částka v Kč
Výnosy z činnosti z toho:	541 529,22
<i>Výnosy z pronájmu</i>	12 790,00
<i>Jiné výnosy z vlastních výkonů</i>	415 324,00
<i>Čerpání fondů</i>	71 916,52
<i>Ostatní výnosy z činnosti</i>	41 498,7
Finanční výnosy	854,96
Výnosy z transferů	9 170 267,65
CELKEM	9 712 651,83

Zdroj: vlastní zpracování dle: [18]

Za rok 2019 mateřská škola dosáhla výnosů ve výši 9 712 651,83 Kč což dokládají záznamy uvedené v tabulce 2.12 Výnosy 2018. Nejvýznamnější položkou výnosů jsou výnosy z transferů ve výši 94,4 % celkové částky, což odpovídá 9 170 267,65 Kč

naopak nejmenší položku představují finanční výnosy, jejichž výše je pouze 854,96 Kč a při přepočtu na procenta se následně jedná o 0,009 % z celkových výnosů.

Tab. 2.13 Náklady 2018

Druh nákladu	Částka v Kč
Náklady z činnosti	9 688 769,22
CELKEM	9 688 769,22

Zdroj: vlastní zpracování dle: [18]

Dle dat zaznamenaných v tabulce 2.13 Náklady 2018 může být řečeno, že mateřská škola vynaložila na pokrytí nákladů částku ve výši 9 688 769,22 Kč. Po srovnání záznamů z tabulek 2.12 Výnosy 2018 a 2.13 Náklady 2018 dochází ke zjištění, že mateřská škola dosáhla během roku 2018 hospodářského výsledku ve výši 23 882,61 Kč.

Tab 2.14 Provozní náklady 2020

Druh nákladu	Částka v Kč
Spotřeba materiálu	225 193,72
Spotřeba energie	480 335,63
Opravy a udržování	119 113,99
CELKEM	824 643,34

Zdroj: vlastní zpracování dle: [16]

Tabulka 2.14 Provozní náklady znázorňuje informace týkající se provozních nákladů vynaložených mateřskou školou v roce 2020. Provozní náklady byly ve výši 824 643,34 Kč, přičemž největší podíl z této částky je zapříčiněn náklady na spotřebu energie, které se vyšplhaly na 480 335,63 Kč rovnající se 58,2 % celkových provozních nákladů a nejmenší podíl na provozních nákladech za rok 2020 mají náklady na opravy a udržování, jejichž výše dosáhla 119 113,99 Kč nebo též 14,4% celkové částky.

Tab. 2.15 Provozní náklady 2019

Druh nákladu	Částka v Kč
Spotřeba materiálu	240 601,79
Spotřeba energie	506 013,44
Opravy a udržování	152 256,31
CELKEM	898 871,54

Zdroj: vlastní zpracování dle: [17]

Provozní náklady vynaložené mateřskou za rok 2019 byly dle dat zachycených v tabulce 2.15 Provozní náklady 2019 ve výši 898 871,54 Kč, přičemž největší podíl 56,29 % na této částce mají výdaje za spotřebu energie, které jsou ve výši

506 013,44 Kč. Nejnižší částkou provozních nákladů jsou náklady na opravy a udržování, které v roce 2019 byly školkou vynaloženy ve výši 152 256,31 Kč což odpovídá 16,9 % celkových provozních nákladů.

Tab 2.16 Provozní náklady 2018

Druh nákladu	Částka v Kč
Spotřeba materiálu	334 701,89
Spotřeba energie	565 096,82
Opravy a udržování	425 629,11
CELKEM	1 325 427,82

Zdroj: vlastní zpracování dle: [18]

V roce 2018 byly provozní náklady mateřské školy dle údajů znázorněných v tabulce 2.16 Provozní náklady 2018 ve výši 1 325 427,82 Kč. Nejvyšší částkou vynaloženou v rámci provozních nákladů je spotřeba energie ve výši 565 096,82 Kč v procentuální sazbě odpovídající 42,6 % provozních nákladů, naopak nejnižší částku mateřská škola zaplatila za spotřebu materiálu, kdy se jednalo o 334 701,89 Kč nebo též o 25,3 % celkových provozních nákladů.

Tab. 2.17 Provozní náklady shrnutí

Rok	Částka v Kč
2020	824 643,34
2019	898 871,54
2018	1 325 427,82

Zdroj: vlastní zpracování

Provozní náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2018 byly dle dat zachycených v tabulce 2.17 Provozní náklady shrnutí o 426 556,28 Kč nebo též o 32,18 % vyšší, než provozní výdaje vynaložené v roce 2019. Provozní výdaje, které mateřská škola vynaložila v roce 2019 byly o 74 228,20 Kč nebo též o 8,25 % vyšší, než jaké byly vynaloženy za rok 2020. Z analyzovaných let vynaložila mateřská škola na provozní náklady největší částku v roce 2018 a v roce 2020 vynaložila mateřská škola o 38% menší částku než v roce 2018.

Tab. 2.18 Přímé náklady 2020

Druh nákladu	Částka v Kč
Cestovné	1 338,00
Ostatní služby	694 887,49
Mzdové náklady	7 690 512,00
Zákonné a sociální pojištění	2 576 191,00

Druh nákladu	Částka v Kč
Jiné sociální pojištění	30 343,00
Zákonné sociální náklady	213 944,74
Odpisy dlouhodobého majetku	15 768,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	141 084,50
Ostatní náklady z činnosti	12 221,00
CELKEM	11 376 289,73

Zdroj: vlastní zpracování dle: [16]

Přímé náklady mateřské školy v roce 2020 byly dle dat z tabulky 2.18 Přímé náklady ve výši 11 376 289,73 Kč, největší část přímých nákladů byla vynaložena na mzdové náklady, a sice ve výši 7 690 512,00 Kč což odpovídá 67,6 % celkové částky, naopak nejmenší částka byla vynaložena ve výši 1 338,00 Kč na cestovné, které odpovídá 0,012 % z celkové částky přímých nákladů.

Tab. 2.19 Přímé náklady 2019

Druh nákladu	Částka v Kč
Cestovné	6 359,00
Ostatní služby	671 481,63
Mzdové náklady	6 465 556,00
Zákonné a sociální pojištění	2 168 515,00
Jiné sociální pojištění	25 244,61
Zákonné sociální náklady	195 878,32
Odpisy dlouhodobého majetku	12 038,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	142 437,21
Ostatní náklady z činnosti	12 223,00
CELKEM	9 699 732,77

Zdroj: vlastní zpracování dle: [17]

Mateřská škola vynaložila dle údajů zachycených v tabulce 2.19 Přímé náklady 2019 na přímé náklady finance ve výši 9 699 732,77 Kč. Nejvýznamnější položkou přímých nákladů jsou mzdové náklady, které školka musela uhradit ve výši 6 465 556,00 Kč tvořící 66,7 % celkové částky a druhou nejvýznamnější položkou je zákonné a sociální pojištění, které dosáhlo s částkou 2 168 515,00 Kč výše 22,4 % celkové částky. Nejmenší položkou přímých nákladů se pro mateřskou školu staly náklady na cestovné, jež dosáhly výšky 6 359,00 Kč, což odpovídá 0,06 % celkových přímých nákladů.

Tab. 2.20 Přímé náklady 2018

Druh nákladu	Částka v Kč
Cestovné	6 045,00
Ostatní služby	635 211,38
Mzdové náklady	5 339 172,00
Zákonné a sociální pojištění	1 792 361,00
Jiné sociální pojištění	221 232,91
Zákonné sociální náklady	181 106,4
Odpisy dlouhodobého majetku	5 222,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	381 606,71
Ostatní náklady z činnosti	1 384,00
CELKEM	8 363 341,40

Zdroj: vlastní zpracování dle: [18]

Data znázorněná v tabulce 2.20 Přímé náklady 2018 dokládají, že mateřská škola v roce 2018 vynaložila na přímé náklady finance ve výši 8 363 341,4 Kč. Nejzásadnější položkou přímých nákladů jsou mzdové náklady, na které školka odvedla 63,8 % celkových přímých nákladů odpovídajících 5 339 172,00 Kč a druhou nejzásadnější položkou ve výši 21,43 % přímých nákladů za rok 2018 je zákonné a sociální pojištění ve výši 1 792 361,00 Kč. Nejnižším nákladem mateřské školy se v rámci přímých nákladů staly ostatní náklady z činnosti ve výši 1 384,00 Kč což odpovídá 0,017 % celkových přímých nákladů.

Tab. 2.21 Přímé náklady porovnání

Rok	Částka v Kč
2020	11 376 289,73
2019	9 699 732,77
2018	8 363 341,40

Zdroj: vlastní zpracování

Ze záznamů uvedených v tabulce 2.21 Přímé náklady porovnání plyne, že přímé náklady, které mateřská škola v roce 2018 vynaložila byly o 13,78 % v převodu na Kč 1 336 391,37 Kč nižší, než v roce 2019 a přímé náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2019 byly o 1 676 556,96 Kč nebo též o 14,73 % nižší, než v roce 2020. Z analyzovaných let byly přímé náklady nejnižší v roce 2018 a nejvyšší v roce 2020. Přímé náklady vynaložené v roce 2018 byly o 26,5 % nižší, než v roce 2020.

Tab. 2.22 Příspěvky od zřizovatele

Rok	Částka v tis. Kč
2020	500,6
2019	416,3
2018	490,7

Zdroj: vlastní zpracování podle: [19], [20], [21]

Město Přerov z pozice zřizovatele mateřské školy přispělo v letech 2018 – 2020 částkami na provoz školy ve výši zachycené tabulkou 2.22 Příspěvky od zřizovatele. Z analyzovaných let přispěl zřizovatel nejvyšší částkou 500,6 tisíc Kč v roce 2020 a v roce 2019 o 16,84 % méně což odpovídá částce 416,3 tisíc Kč.

Tab. 2.23 Příspěvky z transferů

Rok	Částky v Kč
2020	11 771 449,40
2019	5 450 902,25
2018	4 674 581,65

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 2.23 Příspěvky z transferů jsou zachyceny částky vyjadřující výše příspěvků mateřské školy, které získala z vybraných ústředních vládních institucí z transferů. Zároveň z této tabulky 2.23 Příspěvky z transferů je možné určit, že díky změně financování regionálního školství, která se začala používat v roce 2020 se zvýšil obnos financí poskytovaných mateřské škole v rámci transferů na mzdy zaměstnanců, o 60,3 % oproti roku 2018.

2.3 Mateřská škola Optiky Přerov

Mateřská škola optiky je předškolní vzdělávací organizací, která se nachází v okresním městě Přerov v Olomouckém kraji. Jedná se o mateřskou školu zřízenou statutárním městem Přerov. [22]

Tab. 2.24 Základní údaje školky

Název Školy	Mateřská škola Optiky Přerov
Sídlo	Optiky 14, 750 02 Přerov
Právní režim školy	Příspěvková organizace
Kapacita	96 dětí

Zdroj: vlastní zpracování dle [22].

V tabulce 2.24 Základní údaje školky jsou zaneseny údaje o názvu, sídle, právním režimu a kapacitě mateřské školy Optiky.

2.3.1 Charakteristika mateřské školy

Provoz na mateřské škole Optiky byl zahájen 12. října 1963 a tehdejším zřizovatelem byl Městský národní výbor v Přerově. V roce 1990 tento výbor zanikl a zřizovatelem školy se stalo město Přerov. V roce 2001 byla k mateřské škole Optiky přiřazena Mateřská škola Kozlovice čímž se vznikl jeden samostatný právní subjekt. Mateřská škola je situovaná do středu sídliště, ale i přesto je její součástí zahrada s množstvím zeleně.[22]

Obr. 2.2 umístění MŠ Optiky, Zdroj: [26]

Na obrázku 2.2 Umístění MŠ Optiky je znázorněna lokace mateřské školy označená bodem 1 a lokace odloučeného pracoviště označená jako bod 2.

Vzdělávání je zde poskytováno dětem ve věku dvou až sedmi let v rámci tří oddělení sluníčka, motýlci a berušky, přičemž celková kapacita těchto tříd je 72 dětí a pokud zahrneme také děti využívající výuku na přidruženém pracovišti je celková kapacita mateřské školy 96 dětí. Do třídy Sluníčka jsou zařazeny děti ve věku dvou až čtyř let. Ve třídě Motýlci je vzdělávání poskytováno dětem ve věku čtyř až šesti let, jedná se o přestup z oddělení Sluníčka s nejmenšími dětmi, kde je poměrně velká volnost, v této třídě si děti začínají zvykat na pravidla a učí se větší samostatnosti. Třída Berušky

je nabízena dětem ve věku pěti až sedmi let a děti jsou zde připravovány na přestup do základního vzdělávání rozšiřováním jejich vědomostí a znalostí. Přidružená třída v Kozlovicích nabízí výuku dětem ve věku od dvou do sedmi let. [22]

Ve školce je zaměstnáno šest pedagogických zaměstnanců a tři nepedagogičtí pracovníci starající se o provoz školky a výdej stravy. [22]

Podporuje se zde rozvoj samostatnosti a tvořivosti dětí, jejich zdravé sebevědomí a sebejistota. Školka se pokouší poskytnout dětem prostředí, ve kterém naleznou dostatek mnohostranných a přiměřených podnětů, které budou příznivě podporovat jejich aktivní rozvoj a učení. Klade se zde důraz na respektování a podporu individuality osobnosti dětí. [22]

Výuka v mateřské škole je poskytována takovým způsobem, aby byl respektován fyzický, psychický i duševní vývoj dětí a aby bylo dbáno na jejich individuální potřeby. Dětem je poskytována péče takovým způsobem, aby se cítily v bezpečí. Pedagogové vykonávají svou práci, přičemž se zaměřují jak na individuální, tak i na skupinové činnosti. [22]

Prostřednictvím rámcového vzdělávacího programu se mateřská škola snaží dítě podnítit k tomu, aby po absolvování vzdělávání mateřskou školou získalo v rozsahu svých osobních předpokladů fyzickou, psychickou i sociální samostatnost přiměřenou věku. Dále se škola snaží docílit, aby dítě získalo základy pravomocí, které uplatní při dalším rozvíjení a učení se, i základy proto, aby bylo schopné fungovat v principech základních lidských a estetických hodnot. [22]

Tab. 2.25 Vývoj počtu zaměstnanců

Druh zaměstnance	Počet zaměstnanců za rok 2018	Počet zaměstnanců za rok 2019	Počet zaměstnanců za rok 2020
Pedagogický	11	11	13
Nepedagogický	1	1	1

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Počet zaměstnanců znázorněný v tabulce 2.25 Vývoj počtu zaměstnanců znázorňuje, že v letech 2018 i 2019 byl stav beze změny, ale následně v roce 2020 počet zaměstnanců stoupl, jelikož byli přijati 2 další pedagogičtí pracovníci, i přesto skutečnost, že dle údajů v tabulce 2.26 Vývoj počtu dětí, je možné zaznamenat, že počet dětí klesl. Tato skutečnost je zapříčiněna reformou financování regionálního školství, kdy se nově financuje ne podle normativu ale podle počtu odučených hodin, a i přes klesající počet dětí bylo nutné navýšit množství zaměstnanců k zajištění požadované výuky.

Tab. 2.26 Vývoj počtu dětí

Umístění	Počet dětí za rok 2018	Počet dětí za rok 2019	Počet dětí za rok 2020
MŠ Optiky	72	72	65
Odloučené pracoviště Kozlovice	24	24	20

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Dle dat z tabulky 2.26 Vývoj počtu dětí lze určit, že v mateřské škole Optiky včetně odloučeného pracoviště v Kozlovicích byla v letech 2018 a 2019 plně naplněna maximální kapacita obsazenosti. V roce 2020 se počet dětí čerpajících vzdělávání v rámci této mateřské školy i jejího odloučeného pracoviště z důvodu demografického vývoje a stávající epidemiologické situace snížil, mateřské škole se uvolnilo místo pro děti a v odděleném pracovišti vznikl prostor pro 4 děti. Celková kapacita mateřské školy tak v roce 2020 byla naplněna pouze z 88,5 %.

2.3.2 Hospodaření mateřské školy v letech 2018-2020

Tab. 2.27 Výnosy 2020

Druh výnosu	Částka v Kč
Výnosy z činnosti z toho:	898 549,4
<i>Výnosy z pronájmu</i>	<i>133 475,00</i>
<i>Jiné výnosy z vlastních výkonů</i>	<i>561 324,00</i>
<i>Výnosy z prodeje materiálu</i>	<i>29 200,00</i>
<i>Čerpání fondů</i>	<i>158 987,7</i>
<i>Ostatní výnosy z činnosti</i>	<i>15 562,7</i>
Finanční výnosy	1 445,58
Výnosy z transferů	11 089 203,06
CELKEM	11 989 199,04

Zdroj: vlastní zpracování podle: [23].

Z údajů zanesených do tabulky 2.27 Výnosy 2020 vyplývá, že školka získala 11 989 199,04 Kč, přičemž 92,49 % těchto výnosů je tvořena výnosy z transferů, které za rok 2020 byly ve výši 11 089 203,06 Kč. Nejmenší položku z oblasti výnosů tvoří finanční výnosy, které dosáhly výšky 1 445,58 Kč odpovídajících 0,012 % celkové částky.

Tab. 2.28 Náklady 2020

Druh nákladu	Částka v Kč
Náklady z činnosti	11 795 230,99
Finanční náklady	145,90
CELKEM	11 795 376,89

Zdroj: vlastní zpracování podle: [23]

V tabulce 2.28 Náklady 2020 jsou zaznamenána data vyjadřující náklady vynaložené mateřskou školou. V této tabulce 2.28 Náklady 2020 jsou zaneseny informace, že mateřská škola měla náklady ve výši 11 795 376,89 Kč. Po porovnání výnosů a nákladu zaznamenaných v tabulkách 2.27 Výnosy 2020 a 2.28 Náklady 2020 může být zhodnoceno, že mateřská škola dosáhla v roce 2020 hospodářského výsledku 193 822,15 Kč.

Tab. 2.29 Výnosy 2019

Druh výnosu	Částka v Kč
Výnosy z činnosti z toho:	935 174,48
<i>Výnosy z pronájmu</i>	<i>131 518,00</i>
<i>Jiné výnosy z vlastních výkonů</i>	<i>635 540,00</i>
<i>Čerpání fondů</i>	<i>147 018,18</i>
<i>Ostatní výnosy z činnosti</i>	<i>21 098,30</i>
Finanční výnosy	1 064,64
Výnosy z transferů	10 040 358,58
CELKEM	10 976 597,70

Zdroj: vlastní zpracování podle: [24]

Mateřská škola v roce 2019 získala výnosy ve výši 10 976 597,7 Kč, což dokládají údaje z tabulky 2.29 Výnosy 2019. Nejmenší část výnosů je tvořena finančními výnosy ve výšce 1 064,64 Kč odpovídajících 0,010 % celkových výnosů roku 2019. Největší část výnosů tvoří výnosy z transferů, díky kterým mateřská škola získala 10 040 358,58 Kč, což odpovídá 91,47 % výnosů.

Tab. 2.30 Náklady 2019

Druh nákladu	Částka v Kč
Náklady z činnosti	10 609 922,56
CELKEM	10 609 922,56

Zdroj: vlastní zpracování podle: [24]

Náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2019 dle dat z tabulky 2.30 Náklady 2019 činily 10 609 922,56 Kč. Po zhodnocení dat z tabulky 2.29 Výnosy 2019 a z tabulky 2.30 Náklady 2019 může být řečeno, že mateřská škola dosáhla v roce 2019

hospodářského výsledku 366 675,14 Kč.

Tab. 2.31 Výnosy 2018

Druh výnosu	Částka v Kč
Výnosy z činnosti z toho:	587 171,60
<i>Výnosy z pronájmu</i>	<i>125 766,00</i>
<i>Jiné výnosy z vlastních výkonů</i>	<i>429 446,00</i>
<i>Čerpání fondů</i>	<i>13 898,00</i>
<i>Ostatní výnosy z činnosti</i>	<i>18 061,60</i>
Finanční výnosy	884,49
Výnosy z transferů	9 475 384,88
CELKEM	10 063 440,97

Zdroj: vlastní zpracování podle: [25].

V tabulce 2.31 Výnosy 2018 jsou zaznamenané údaje o výnosech mateřské školy v roce 2018, podle kterých může být zkonstatováno, že mateřská škola získala výnosy ve výši 10 063 440,97 Kč. Výnosy z transferů ve výši 9 475 384,88 tvoří 94,16 % výnosů mateřské školy za rok 2018, naopak finanční výnosy ve výši 884,49 Kč jsou jejich nejmenší částí odpovídající 0,009 % celkové částky.

Tab. 2.32 Náklady 2018

Druh nákladu	Částka v Kč
Náklady z činnosti	9 666 590,17
CELKEM	9 666 590,17

Zdroj: vlastní zpracování podle: [25].

Mateřská škola vynaložila za rok 2018 v rámci nákladů částku 9 666 590,17 Kč, což dokládají záznamy znázorněné tabulkou 2.32 Náklady 2018. Za rok 2018 dosáhla mateřská škola hospodářského výsledku 396 850,80 Kč, o této skutečnosti svědčí data zaznamenaná v tabulkách 2.31 Výnosy 2018 a 2.32 Náklady 2018.

Tab. 2.33 Provozní náklady 2020

Druh nákladu	Částka v Kč
Spotřeba materiálu	261 599,68
Spotřeba energie	418 701,02
Opravy a udržování	306 293,55
CELKEM	986 594,25

Zdroj: vlastní zpracování podle: [23].

Provozní náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2020 byly dle tabulky 2.33 Provozní náklady 2020 v souhrnné výši 986 594,25 Kč, přičemž nejnákladnější položkou

ve výši 42,43 % provozních nákladů pro tento rok byla spotřeba energie, za kterou mateřská škola zaplatila 418 701,02 Kč a nejmenší částku školka zaplatila za spotřebu materiálu, která přišla na 261 599,68 Kč nebo též 26,5 % celkových provozních nákladů.

Tab. 2.34 Provozní náklady 2019

Druh nákladu	Částka v Kč
Spotřeba materiálu	256 771,96
Spotřeba energie	445 038,79
Opravy a udržování	283 338,55
CELKEM	985 149,30

Zdroj: vlastní zpracování podle: [24]

Podle dat z tabulky 2.34 Provozní náklady 2019 nejvyšší částku nákladů na provoz vynaložených mateřskou školou za rok 2019 ve výši 445 038,79 Kč odpovídajících 45,18 % provozních nákladů tvoří spotřeba energie a nejnižší částku tvoří náklady na spotřebu materiálu ve výši 256 771,96 Kč, která odpovídá 26,06 % celkových nákladů. Celkové provozní náklady za rok 2019 dosáhly výše 985 149,30 Kč což odpovídá 26,06 % provozních nákladů za rok 2019.

Tab. 2. 35 Provozní náklady 2018

Druh nákladu	Částka v Kč
Spotřeba materiálu	402 526,36
Spotřeba energie	481 022,53
Opravy a udržování	183 619,88
CELKEM	1 067 168,77

Zdroj: vlastní zpracování podle: [25]

V roce 2018 mateřská škola vynaložila na provoz částku ve výši 1 067 168,77 Kč, což dokládají údaje zaznamenané v tabulce 2.35 Provozní náklady 2018. Nejmenší položku provozních nákladů v tomto roce tvoří náklady na opravy a udržování, na které bylo mateřskou školou v roce 2018 vynaloženo 183 619,88 Kč, tato částka odpovídá 17,21 % provozních nákladů, naopak největší položka 45,08 % provozních nákladů je tvořena spotřebou energie, za jejíž čerpání mateřská škola odvedla 481 022,53 Kč.

Tab. 2.36 Provozní náklady shrnutí

Rok	Částka v Kč
2020	986 594,25
2019	985 149,30
2018	1 067 168,77

Zdroj: vlastní zpracování

Údaje znázorněné tabulkou 2.36 Provozní náklady shrnutí dokládají, že provozní náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2018 byly o 82 019,47 Kč, nebo též o 7,69 % vyšší než v roce 2019. V roce 2019 byly oproti roku 2020 provozní náklady nižší o 1 444,95 Kč, což odpovídá 0,15% celkové částky. V roce 2019 byla z analyzovaných let vynaložena nejnižší částka na provozní náklady, a sice ve výši 985 149,30 Kč. Nejvyšší částka byla na provozní náklady z analyzovaných let vynaložena v roce 2018 ve výši 1 067 168,77 Kč.

Tab. 2.37 Přímé náklady 2020

Druh nákladu	Částka v Kč
Cestovné	2 275,00
Náklady na reprezentaci	1 070,00
Ostatní služby	769 680,66
Mzdové náklady	7 182 967,00
Zákonné a sociální pojištění	2 395 366,00
Jiné sociální pojištění	33 599,12
Zákonné sociální náklady	164 192,96
Prodaný materiál	29 200,00
Odpisy dlouhodobého majetku	124 320,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	92 214,00
Ostatní náklady z činnosti	13 752,00
CELKEM	10 808 636,74

Zdroj: vlastní zpracování podle: [23]

Přímé náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2020 byly dle dat zachycených v tabulce 2.37 Přímé náklady 2020 ve výši 10 808 636,74 Kč. Největším přímým nákladem roku 2020 byl náklad na mzdy, jenž dosáhl výše 7 182 967,00 Kč, což odpovídá 66,45 % přímých nákladů, druhým největším přímým nákladem byl náklad na zákonné a sociální pojištění ve výši 2 395 366,00 Kč, jehož výše odpovídala 22,16 % přímých nákladů. Nejnižší přímý náklad byl v roce 2020 mateřskou školou vynaložen na náklady na reprezentaci, které dosáhly výše 1 070,00 Kč

odpovídajících 0,01 % celkových přímých nákladů.

Tab. 2.38 Přímé náklady 2019

Druh nákladu	Částka v Kč
Cestovné	1 864,00
Náklady na reprezentaci	1 903,00
Ostatní služby	753 340,69
Mzdové náklady	6 297 335,00
Zákonné a sociální pojištění	2 113 480,00
Jiné sociální pojištění	25 752,56
Zákonné sociální náklady	139 729,70
Odpisy dlouhodobého majetku	124 320,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	196 163,31
Ostatní náklady z činnosti	-2 115,00
CELKEM	9 624 773,26

Zdroj: vlastní zpracování podle: [24]

V tabulce 2.38 Přímé náklady 2019 jsou znázorněna data dokládající že mateřská škola v roce 2019 vynaložila na přímé náklady částku ve výši 9 624 773,26 Kč. Největší část 65,42 % přímých nákladů ve výši 6 297 335,00 Kč byla mateřskou školou v roce 2019 vynaložena na pokrytí mzdových nákladů a nejnižší částkou 1 864,00 Kč, což se rovná 0,019 % přímých nákladů byly pokryty náklady za cestovné.

Tab. 2.39 Přímé náklady 2018

Druh nákladu	Částka v Kč
Cestovné	1 864,00
Náklady na reprezentaci	988,00
Ostatní služby	654 910,37
Mzdové náklady	5 535 122,00
Zákonné a sociální pojištění	1 864 881,00
Jiné sociální pojištění	22 364,68
Zákonné sociální náklady	127 380,54
Odpisy dlouhodobého majetku	120 136,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	271 151,81
Ostatní náklady z činnosti	623,00
CELKEM	8 599 421,40

Zdroj: vlastní zpracování podle: [25]

Mateřská škola vynaložila za rok 2018 na přímé náklady dle informací znázorněných tabulkou 2.39 Přímé náklady 2018 finance ve výši 8 599 421,40 Kč. Nejmenší částkou byla v tomto roce položka ostatní náklady z činnosti, která dosáhla výšky 623,00 Kč, nebo též 0,007 % přímých nákladů a největší částka přímých nákladů ve výši 5 535 122,00 Kč odpovídajících 64,37 % celkových přímých nákladů byla vynaložena na pokrytí mzdových nákladů.

Tab. 2.40 Přímé náklady shrnutí

Rok	Částka v Kč
2020	10 808 636,74
2019	9 624 773,26
2018	8 599 421,40

Zdroj: vlastní zpracování

Dle záznamů zachycených tabulkou 2.40 byly přímé náklady vynaložené mateřskou školou v roce 2018 o 1 025 351,86 Kč nebo též 10,65 % nižší, než v roce 2019, a zároveň v roce 2018 vynaložila mateřská škola na přímé náklady nejnižší částku z analyzovaných let. V roce 2019 byly přímé náklady o 10,95 % v převodu na Kč to činí 1 183 863,48 Kč nižší, než v roce 2020, který byl z analyzovaných let pro mateřskou školu v oblasti přímých nákladů finančně nejnáročnější. Tato skutečnost vyplývá ze změny způsobu financování regionálního školství, podle kterého se od roku 2020 vypočítávají příspěvky poskytované k pokrytí mezd. Díky reformě financování regionálního školství je organizacím spadajícím pod regionální školství poskytovaný obnos, který vyplývá z počtu odučených hodin nikoliv z normativu, jako tomu bylo před zavedením reformy.

Tab. 2.41 Příspěvky zřizovatele MŠ

Rok	Částka v tis. Kč
2020	672,7
2019	672,7
2018	696,6

Zdroj: vlastní zpracování podle: [19], [20], [21]

Město Přerov z pozice zřizovatele mateřské školy přispělo v letech 2018 – 2020 částky na provoz školy ve výši zachycené v tabulce 2.41 Příspěvky zřizovatele MŠ. Výše příspěvků se v posledních třech letech příliš neměnila a byla na obdobné úrovni.

Tab. 2.42 Příspěvky z transferů

Rok	Částky v Kč
2020	4 719 743,40
2019	4 394 957,58
2018	4 212 933,88

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 2.42 Příspěvky z transferů jsou zachycena data znázorňující výše příspěvků poskytovaných mateřské škole z vybraných ústředních vládních institucí z transferů. Zároveň je z této tabulky 2.42 možné usoudit že změna financování regionálního školství, která se začala používat v roce 2020 přispěla k navýšení získaných financí, i za předpokladu navýšení počtu zaměstnanců.

3. Zhodnocení a doporučení

Ve druhé kapitole byla provedena komparativní analýza vybraných příspěvkových organizací v oblasti školství a sice Keramické mateřské školy Máchova 14 a Mateřské školy Optiky Přerov.

Obě z porovnávaných mateřských škol byly analyzovány v letech 2018 až 2020 a z výsledku komparativní analýzy vyplývají následující doporučení.

Keramická mateřská škola Máchova 14 hospodaří se získanými financemi zodpovědně. Výnosy, které získává vynakládá k pokrytí nákladů, které nejsou neoprávněné. V analyzovaných letech vznikly mateřské škole pouze takové náklady, které bylo nezbytné vynaložit ke správnému chodu zařízení a zabezpečení výuky. Pomocí analýzy bylo zjištěno, že hospodaření mateřské školy Keramické je zajišťováno vhodně.

Hospodářský proces vykonávaný v rámci organizace mateřské školy Optiky, je stejně jako u subjektu Keramické mateřské školy vykonávan zodpovědně a vhodně. Mateřská škola Optiky nevynakládá finanční prostředky k pokrytí nepotřebných položek. Získané finance jsou vynakládány na pokrytí opodstatněných nákladů, které jsou potřebné k poskytování vzdělávacích služeb na odpovídající úrovni.

I přes skutečnost, že obě zpracovávané mateřské školy hospodaří velmi dobře z výsledků analýzy je navrhováno jak Mateřské škole Optiky, tak i Mateřské škole Keramické, aby zvážily možné navýšení kapacity maximálního počtu dětí užívajícího vzdělávání v těchto mateřských školách.

Součástí keramické mateřské školy Máchova 14 je keramická dílna, proto je doporučeno mateřské škole, aby nabídla využívání této keramické dílny v rámci kurzů keramiky osobám, které v současnosti nečerpají vzdělávání v rámci této instituce například v podobě večerních kurzů keramiky pro dospělé.

Dále by mohla Keramická mateřská škola nabízet zájmový kroužek keramiky, kde by spolu s dětmi, které čerpají vzdělávání v této školce tvořili také jejich rodiče.

Díky zapojení Keramické mateřské školy do mnoha mimoškolních aktivit a zájmových kroužků je usuzováno, že je zajištěna dostatečně vysoká atraktivita této školy.

Mateřská škola Optiky v současnosti realizuje zájmové kroužky veselé písání, šikulky, mlsné jazýčky a tenis, proto je navrhováno zvážit založení zájmového kroužku na podporu rozvoje cizího jazyka například kroužek angličtiny pro nejmenší, dále navrhuji zřízení zájmového kroužku tanečků k podpoře kulturních a pohybových

dovedností dětí. Díky rozšíření nabízených zájmových kroužků by se ještě mohla zvýšit atraktivita mateřské školy.

Součástí Mateřské školy Optiky je divadelní sál s jevištěm, který by mohla mateřská škola pronajímat ochotníkům, nebo by zde mohly probíhat lekce hraní divadla pro děti. Tento sál by mohl být nabídnut, ke konání kulturních akcí domovu pro seniory, který se nachází v přílehlé budově.

Dále je navrhováno zahájení spolupráce mateřské školy s domovem pro seniory, díky čemuž by byl podpořen sociální kontakt mezi dětmi a seniory a zároveň by se tímto způsobem mohl podpořit dobrý psychický stav seniorů a současně by děti získaly lepší přehled o svém postavení v rámci společnosti.

K budově mateřské školy Optiky přiléhá rozlehlá zahrada, která by mohla být nabízena ke konání společenských, kulturních a jiných akcí blízkým podnikům, jako jsou například společnost Meopta - optika, s.r.o. či Nemocnice AGEL Přerov.

Mateřská škola Keramická je zapojena do projektu Inkluze II v MŠ Přerov Máchova 14 a mateřská škola Optiky se zapojila do projektu Podpora vzdělávání MŠ Optiky, přesto je oběma mateřským školám Keramické i Optiky doporučeno zvážení zapojení se v budoucnu do některého z dotačních programů ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

V současné době je však většina dotačních programů kvůli epidemiologické situaci v České republice pozastavena.

Další možností, jak mohou mateřské školy získat finance je zapojení se do některého z dotačních programů poskytovaných z fondů Evropské unie.

Jedním z takovýchto dotačních programů je přeshraniční spolupráce, a jelikož se obě porovnávané mateřské školy nacházejí ve městě Přerov, které je partnerským městem města Bardějov (Slovenská republika), Cuijk (Nizozemské království), Ozimek a Kedzierzyn-Kozle (Polská republika), Ivano Frankivsk (Ukrajina) a Kotor (Černá Hora) je navrhováno mateřským školám, aby zvážili spojení se s jinou mateřskou školou v některém z těchto měst. Dotační program je zaměřen na podporu spolupráce obou subjektů v oblasti sportovních soutěží, environmentálního vzdělávání, společných pobytů, výletů a podobně.

Závěr

V rámci této bakalářské práce je zpracované téma financování vybraných příspěvkových organizací v oblasti školství.

Bakalářská práce je složena ze dvou částí. První kapitola je směřována k popisu teorie, kapitolou druhou a třetí je vymezena praktická část.

V úvodu práce je přiblížena oblast služeb, pod kterou vzdělávání spadá. Není opomenut ani právní systém a legislativa škol a školských zařízení.

V rámci kapitoly 1 je zpracovaná charakteristika služeb, jejich způsob členění, financování a kontroly. Následně je práce zaměřena na popis vzdělávacího systému České republiky. Součástí práce je způsob členění vzdělávacího systému v České republice a popis jednotlivých stupňů vzdělávací soustavy, kterými jsou vzdělávání preprimární, primární, nižší sekundární, vyšší sekundární a terciární.

V navazující části práce je analyzováno financování školství. Jelikož v roce 2020 byla zavedena reforma financování regionálního školství, nachází se v práci informace o financování školství po reformě. Z důvodu, že v rámci kapitoly 2 jsou zpracovávána data z let 2018 – 2020 je v práci uveden také původní způsob financování.

Závěrem první kapitoly je komparativní analýza financování regionálního školství, ve které je porovnáno financování původní s financováním po reformě.

Druhá kapitola bakalářské práce je zaměřena na komparativní analýzu vybraných příspěvkových organizací, za které jsou zvoleny Keramická mateřská škola Máchova 14 a mateřská škola Optiky.

Jelikož se obě zvolené organizace nacházejí ve městě Přerov, v úvodu této kapitoly je charakterizována oblast regionálního školství v tomto městě. V této kapitole je zaznamenán vývoj počtu žáků a škol regionálního školství zřízených statutárním městem Přerov v době analyzovaných let.

Následující část kapitoly 2 se zabývá charakteristikou zvolených organizací a služeb, které jsou v těchto organizacích poskytovány. Stěžejním bodem zpracovaným v této kapitole je rozbor hospodaření zvolených mateřských škol v letech 2018 - 2020. V rámci rozboru je probírána výše výnosů a nákladů, po jejich srovnání je zjištěn hospodářský výsledek.

Závěr bakalářské práce se v kapitole 3 věnuje zhodnocení zjištěných informací o hospodaření vybraných organizací a návrhům doporučení směřujících organizacím.

na vylepšení stávající situace. V rámci zhodnocení bylo sledováno, že obě zvolené mateřské školy hospodaří se svými financemi vhodným způsobem. Mezi opatření k vylepšení stávající situace navržená v kapitole 3 patří navýšení kapacity dětí, spolupráce se zahraničními mateřskými školami v rámci projektu sponzorovaného Evropskou Unií, či nabídnutí části prostor ke konání mimoškolních akcí.

V bakalářské práci je naplněn cíl zhodnotit finanční proces vybraných příspěvkových organizací v oblasti regionálního školství a navrhnout možnosti zlepšení finanční situace.

Zdroje

- [1] KOTLER, Philip. *Marketing management: analýza, plánování, realizace a kontrola*. Vyd. 7. , 1. v českém jazyce. [Praha]: Victoria Publishing, 1991. ISBN 80-85605-08-2
- [2] HALÁSEK, Dušan. *Logistika v odvětvích služeb*. Vyd. 1. Přerov: Vysoká škola logistiky, 2013. ISBN 978-80-87179-30-7.
- [3] *Základní informace o OECD* [online]. [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/oecd.paris/cz/zakladni_informace_o_oecd/index.html
- [4] *CZ-NACE Kódy* [online]. © 2018 Andrej Kesely, 2018 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <http://www.nace.cz/>
- [5] REKTOŘÍK, Jaroslav a a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. II. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-29-3.
- [6] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [7] KOHOUTEK, Jan, Arnošt VESELÝ, Zuzana ŠPAČKOVÁ a a kol. *Vzdělávací politika* [online]. Brno, 2015 [cit. 2020-10-17]. Dostupné z: https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/629416/mod_resource/content/1/KVE_Vzdelavani_1kor.pdf. Inovace studia ekonomických disciplín v souladu s požadavky znalostní ekonomiky. Masarykova univerzita.
- [8] *Vzdělávání, vzdělání a kvalifikace* [online]. © 2011-2016 | ManagementMania.com, 2016 [cit. 2020-11-20]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/vzdelavani-a-kvalifikace>
- [9] Česko, Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), MŠMT. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-od-25-8-2020>
- [10] *MŠMT ČR* [online]. © 2013 – 2021 MŠMT, 2021 [cit. 2020-12-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr>
- [11] *EURYDICE: Financování předškolního a školního vzdělávání* [online]. 2020 [cit. 2020-10-29]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-21_cs
- [12] *O Přerově - Město Přerov* [online]. © 2000 – 2021, 2021 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/>

- [13] *Statistické informace* - Město Přerov. Město Přerov [online]. Přerov: Publikační a redakční systém Public4u © 2000-2021, 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/soucasnost-mesta/statisticke-informace.html>
- [14] *Školství - Město Přerov* [online]. Přerov: © 2000-2021, 2021 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/cs/magistrat/skolstvi/>
- [15] *Keramická mateřská škola Máchova 14* [online]. Přerov: © 2021, 2021 [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.keramickaskolka.cz/>
- [16] *Výkaz zisku a ztráty 2020*. Přerov: Keramická mateřská škola Máchova 14, 2021. [cit. 2021-04-19]
- [17] *Výkaz zisku a ztráty 2019*. Přerov: Keramická mateřská škola Máchova 14, 2020. [cit. 2021-04-19]
- [18] *Výkaz zisku a ztráty 2018*. Přerov: Keramická mateřská škola Máchova 14, 2019. [cit. 2021-04-19]
- [19] *Rozpočet na rok 2020*. Přerov: Statutární město Přerov, 2021. [cit. 2021-04-06]
- [20] *Rozpočet na rok 2019*. Přerov: Statutární město Přerov, 2020. [cit. 2021-04-06]
- [21] *Návrh rozpočtu na rok 2018*. Přerov: Statutární město Přerov, 2019. [cit. 2021-04-06]
- [22] *Úvod - Mateřská škola Optiky* [online]. Přerov: © COPYRIGHT MSOPTIKY - POWERED BY AGIRO.CZ, 2021 [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <http://www.msoptiky.cz/uvod>
- [23] *Výkaz zisku a ztráty 2020*. Přerov: Mateřská škola Optiky Přerov, 2021. [cit. 2021-04-19]
- [24] *Výkaz zisku a ztráty 2019*. Přerov: Mateřská škola Optiky Přerov, 2020. [cit. 2021-04-19]
- [25] *Výkaz zisku a ztráty 2018*. Přerov: Mateřská škola Optiky Přerov, 2019. [cit. 2021-04-19]
- [26] *Mapa přerov* – [online]. Česko: © 202, 2021 [cit. 2021-04-08] Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/P%C5%99erov/@49.4723057,17.3654075,12z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x4713ac2e1c81c2b9:0x400af0f6615b620!8m2!3d49.4564788!4d17.45023>

Seznam obrázků a tabulek

Obrázky:

Obr. 1.1 "7S" Služby.....	11
Obr. 1.2 OECD.....	13
Obr. 1.3 Členění služeb.....	14
Obr. 1.4 Struktura školství v ČR.....	17
Obr. 2.1 Umístění MŠ Keramické.....	31
Obr. 2.2 Umístění MŠ Optiky.....	40

Tabulky:

Tab. 1.1 P – vzdělávání.....	15-16
Tab. 1.2 Republikový normativ za rok 2019.....	24
Tab. 2.1 Charakteristika město Přerov.....	28
Tab. 2.2 Počet škol.....	28
Tab. 2.3 Právní forma organizací.....	29
Tab. 2.4 Počty žáků.....	29
Tab. 2.5 Základní údaje školky.....	30
Tab. 2.6 Vývoj počtu zaměstnanců.....	32
Tab. 2.7 Vývoj počtu dětí.....	32
Tab. 2.8 Výnosy 2020.....	33
Tab. 2.9 Náklady 2020.....	33
Tab. 2.10 Výnosy 2019.....	33-34
Tab. 2.11 Náklady 2019.....	34
Tab. 2.12 Výnosy 2018.....	34
Tab. 2.13 Náklady 2018.....	35
Tab. 2.14 Provozní náklady 2020.....	35
Tab. 2.15 Provozní náklady 2019.....	35
Tab. 2.16 Provozní náklady 2018.....	36
Tab. 2.17 Provozní náklady shrnutí.....	36
Tab. 2.18 Přímé náklady 2020.....	36-37
Tab. 2.19 Přímé náklady 2019.....	37
Tab. 2.20 Přímé náklady 2018.....	38

Tab. 2.21 Přímé náklady porovnání	38
Tab. 2.22 Příspěvky od zřizovatele.....	39
Tab. 2.23 Příspěvky z transferů	39
Tab. 2.24 Základní údaje školky.....	39
Tab. 2.25 Vývoj počtu zaměstnanců.....	41
Tab. 2.26 Vývoj počtu dětí.....	42
Tab. 2.27 Výnosy 2020.....	42
Tab. 2.28 Náklady 2020.....	43
Tab. 2.29 Výnosy 2019.....	43
Tab. 2.30 Náklady 2019.....	43
Tab. 2.31 Výnosy 2018.....	44
Tab. 2.32 Náklady 2018.....	44
Tab. 2.33 Provozní náklady 2020.....	44
Tab. 2.34 Provozní náklady 2019.....	45
Tab. 2.35 Provozní náklady 2018.....	45
Tab. 2.36 Provozní náklady shrnutí.....	46
Tab. 2.37 Přímé náklady 2020.....	46
Tab. 2.38 Přímé náklady 2019.....	47
Tab. 2.39 Přímé náklady 2018.....	47
Tab. 2.40 Přímé náklady shrnutí.....	48
Tab. 2.41 Příspěvky zřizovatele MŠ.....	48
Tab. 2.42 Příspěvky z transferů.....	49

Autorka	Magda Hrubíčková
Název BP	Financování vybraných příspěvkových organizací v oblasti školství
Studijní obor	LOS
Rok obhajoby BP	2021
Počet stran	46
Počet příloh	0
Vedoucí BP	Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.
Anotace	Práce se zabývá oblastí financování regionálního školství. Školství spadá do oblasti služeb, tudíž je součástí práce také přiblížení této oblasti. Následně se v práci nacházejí informace o vzdělávacím systému České republiky a o způsobu jakým je tento systém členěn a financován. V navazující části je práce orientovaná na financování vybraných příspěvkových organizací, kterými jsou mateřská škola Máchova 14 a mateřská škola Optiky, jejichž zřizovatelem je město Přerov. V závěru práce se nachází zhodnocení a doporučení směřované daným organizacím.
Klíčová slova	Služby, školství, financování, financování regionálního školství, regionální školství.
Místo uložení	ITC (knihovna) Vysoké školy logistiky v Přerově
Signatura	